

UNIVERZITA PALACKÉHO V
OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra rozvojových a environmentálních studií

Veronika Ševčíková

**Spojené arabské emiráty: rozvojové
indikátory a jejich analýza**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Nikola MEDOVÁ, Ph.D.

Olomouc 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci zpracovala samostatně, s použitím pramenů, které byly řádně ocitovány, a všechny použité zdroje jsou uvedené v seznamu literatury.

V Olomouci dne 10. 4. 2023

.....

Podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Mgr. Nikole Medové, Ph.D., za vedení mé bakalářské práce, za všechny cenné rady, ochotu při konzultacích a snahu mi pomoci při jejím vypracování.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Veronika ŠEVČÍKOVÁ**
Osobní číslo: **R20586**
Studijní program: **B0588A330001 Mezinárodní rozvojová a environmentální studia**
Téma práce: **Spojené arabské emiráty: rozvojové indikátory a jejich analýza**
Zadávající katedra: **Katedra rozvojových a environmentálních studií**

Zásady pro vypracování

Bakalářská práce je zaměřená na rozvojové indikátory Spojených arabských emirátů. Popisuje historický vývoj federace a řeší rozvojové indikátory, které země vykazuje. Podrobněji tyto indikátory (jako například vzdělání, HDI, nezaměstnanost, inflace a HDP) analyzuje a vzájemně porovnává. Podle výsledků můžeme zjistit, zda existuje korelace mezi ekonomickou a sociální vyspělostí jak celé země, tak i jednotlivých emirátů. Cílem práce je podat ucelený obraz o Spojených arabských emirátech počínaje historií, až po možný budoucí vývoj federace, která dnes patří mezi ekonomicky nejvyspělejší státy světa.

Rozsah pracovní zprávy: **10 – 15 tisíc slov**
Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

AL ABED, Ibrahim, 2001. United Arab Emirates: A New Perspective. London: Trident Pres. ISBN 978-1900724470.
BLANKE, Gordon, 2018. The United Arab Emirates. Yearbook of Islamic and Middle Eastern Law [online]. 20, 262-278 [cit. 2022-05-06]. ISSN 13842935.
Country/Territory Report – United Arab Emirates, 2021. United Arab Emirates Country Monitor [online]. 1-51 [cit. 2022-05-01].
GOMBÁR, Eduard. Moderní dějiny islámských zemí. Praha: Karolinum, 1999. ISBN 80-7184-599-x.
Human Development Reports: United Arab Emirates [online]. [cit. 2022-05-09]. Dostupné z: <https://hdr.undp.org/en/countries/profiles/ARE#>
KOURGIOTIS, Panos, 2020. 'Moderate Islam' Made in the United Arab Emirates: Public Diplomacy and the Politics of Containment. Religions [online]. 11(1), 1-17 [cit. 2022-05-01]. ISSN 20771444. Dostupné z: doi:10.3390/rel11010043
MURRAY, Melissa, Mayowa OLUSOLA a Eddie CHIU, 2021. Franchising in the United Arab Emirate. Franchise Law Journal[online]. 41(1), 89-102 [cit. 2022-05-01]. ISSN 87567962.
RANKIN, Erin Miller a Samantha Lord HILL, 2020. United Arab Emirates. Construction Law International [online]. 15(4), 6-9 [cit. 2022-05-01]. ISSN 18191371.
SHAHIN, S. M., A. JALEEL a Alyafei MAM, 2021. The Essential Oil-Bearing Plants in the United Arab Emirates (UAE): An Overview. Molecules (Basel, Switzerland) [online]. 26(21) [cit. 2022-05-01]. ISSN 14203049. Dostupné z: doi:10.3390/molecules26216486
The United Arab Emirates' Government portal [online]. [cit. 2022-05-06]. Dostupné z: <https://u.ae/en#/>
The World Bank [online]. [cit. 2022-05-06]. Dostupné z: <https://data.worldbank.org/country/ united-arab-emirates>

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Nikola Medová**
Katedra rozvojových a environmentálních studií

Datum zadání bakalářské práce: 10. května 2022
Termín odevzdání bakalářské práce: 12. dubna 2023

L.S.

---

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

---

doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 10. května 2022

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřená na rozvojové indikátory Spojených arabských emirátů. Popisuje historický vývoj federace a řeší rozvojové indikátory, které země vykazuje. Tyto indikátory (jako například vzdělání, HDI, nezaměstnanost, inflace a HDP) podrobněji rozebírá a vzájemně porovnává. Tímto můžeme získat zajímavý kontrast mezi ekonomickou a sociální vyspělostí nejen celé země, ale i jednotlivých emirátů. Cílem práce je podat ucelený obraz o Spojených arabských emirátech počínaje historií, identifikovat jejich silné a slabé stránky, hrozby, příležitosti, až po možné cesty budoucího vývoje federace, která dnes patří mezi ekonomicky nejvyspělejší státy světa.

Klíčová slova

Spojené arabské emiráty, ropa, rozvojové indikátory, SWOT, scénáře

Abstract

The bachelor thesis is focused on the development indicators of the United Arab Emirates. It describes the historical development of the federation and addresses the development indicators that the countries show. It elaborates and compares these indicators (such as education, HDI, unemployment, inflation, and GDP) in more detail. In this way, we can obtain an interesting contrast between the economic and social development not only of the entire country, but also of individual emirates. The aim of the work is to present a comprehensive picture of the United Arab Emirates, starting with history, identifying its strengths and weaknesses, threats, opportunities, and ending with a possible path of future development of the federation, which today is among the most economically developed states in the world.

Keywords

United Arab Emirates, oil, development indicators, SWOT, scenarios

Seznam zkratk

BTI – Bertelsmann Stiftung's Transformation Index

CIA – Ústřední zpravodajská služba (Central Intelligence Agency)

CPI – Index spotřebitelských cen (Consumer Price Index)

EIA – Vyhodnocení vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)

HDI – Index lidského rozvoje (Human Development Index)

HDP – Hrubý domácí produkt

HNP – Hrubý národní příjem

ITA – International Trade Administration

IUCN – Mezinárodní svaz ochrany přírody (The International Union for Conservation of Nature)

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)

OPEC – Organizace zemí vyvážejících ropu (Organization of the Petroleum Exporting Countries)

OSN – Organizace spojených národů

PPI – index cen výrobců (Producer Price Index)

PZI – přímé zahraniční investice

UAE – Spojené arabské emiráty (The United Arab Emirates)

UAESA – Vesmírná agentura Spojených arabských emirátů (The United Arab Emirates Space Agency)

UNDP – Rozvojový program OSN (The United Nations Development Programme)

UNEP – Program OSN pro životní prostředí (The United Nations Environment Programme)

UNFCCC – Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (The United Nations Framework Convention on Climate Change)

WTO – Světová obchodní organizace (World Trade Organization)

Seznam grafů

Graf 1 – Vývoj počtu obyvatel od roku 1960 do roku 2020, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Graf 2 – Vývoj HDP ve Spojených arabských emirátech, Saúdské Arábii a Kataru od roku 1975 do roku 2021, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Graf 3 – Procentuální změna HDP od roku 1976 do roku 2020, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Graf 4 – Míra inflace od roku 1987 do roku 2023, zdroj dat: Statista, 2023, vlastní zpracování

Graf 5 – Vývoj ceny ropy za barel (v dolarech), zdroj dat: Macro Trends, 2023, vlastní zpracování

Graf 6 – Vývoj HDP na obyvatele (current US \$) a vývoj inflace v letech 1987–2021, včetně spojnice trendu, zdroj dat: Světová banka; Statista, 2023, vlastní zpracování

Graf 7 – Vývoj míry nezaměstnanosti a inflace (%) v letech 1999–2021, včetně spojnice trendu, zdroj dat: Statista, 2023, vlastní zpracování

Graf 8 – Vývoj míry nezaměstnanosti (%) 1999–2021, zdroj dat: Statista, 2023, vlastní zpracování

Graf 9 – Zaměstnanost podle národnosti v roce 2019, zdroj dat: Labour Force Survey, 2019, vlastní zpracování

Graf 10 – Vývoj zaměstnanosti v sektoru služeb, průmyslu a zemědělství v letech 1991–2019, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Graf 11 – Počet mezinárodních turistů 2015–2020, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Graf 12 – Vývoj Indexu lidského rozvoje Spojených arabských emirátů od roku 1990 do roku 2021, zdroj dat: UNDP, 2023, vlastní zpracování

Graf 13 – Očekávaná délka života ve Spojených arabských emirátech od roku 1990–2021, zdroj dat: UNDP, 2023, vlastní zpracování

Graf 14 – Grafické rozmístění živočišných druhů v různých ekosystémech, zdroj dat: IUCN, 2023, vlastní zpracování

Graf 15 – Počet emisí CO₂ na obyvatele v tunách, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Schéma SWOT analýzy, 2023, vlastní zpracování

Obrázek 2 – Mapa území jednotlivých emirátů k roku 2023, zdroj dat: NaturalEarth, vlastní zpracování

Obrázek 3 – Struktura exportu Spojených arabských emirátů v roce 2019, zdroj: The Observatory of Economic Complexity, 2023

Obrázek 4 – Vyjádření vztahu mezi příjmem na osobu a HDI, zdroj: Gapminder, 2023

Obrázek 5 – Schéma složek Indexu lidského rozvoje, zdroj: UNDP, 2023, vlastní zpracování

Obrázek 6 – Schéma kombinace indikátorů a trendu jejich možného vývoje, 2023, vlastní zpracování

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Výčet nahlášených kriminálních činů a jejich četností v roce 2021, zdroj dat: UAE Governmental Portal, 2023, vlastní zpracování

OBSAH

ABSTRAKT	6
SEZNAM ZKRATEK	8
SEZNAM GRAFŮ	9
SEZNAM OBRÁZKŮ	10
SEZNAM TABULEK	10
ÚVOD	13
CÍLE A METODY PRÁCE	14
SWOT ANALÝZA.....	15
METODA SCÉNÁŘŮ	16
1 OBECNĚ-GEOGRAFICKÉ SOUVISLOSTI	18
1.1 FYZICKO-GEOGRAFICKÉ SOUVISLOSTI	18
1.2 OBYVATELSTVO	20
1.2.1 <i>Migrace</i>	20
1.2.2 <i>Náboženství</i>	22
2 HISTORIE	23
2.1 ARÁBIE PŘED PŘÍCHODEM EVROPANŮ	23
2.2 EVROPANÉ V PERSKÉM ZÁLIVU	23
3 ROZVOJOVÉ INDIKÁTORY	26
3.1 EKONOMICKÉ ASPEKTY	26
3.1.1 <i>HDP a export</i>	26
3.1.2 <i>Inflace</i>	29
3.1.3 <i>Nezaměstnanost</i>	31
3.1.4 <i>Turismus</i>	34
3.2 SOCIÁLNÍ ASPEKTY	38
3.2.1 <i>Vzdělání</i>	38
3.2.2 <i>Index lidského rozvoje (HDI)</i>	40
3.2.3 <i>Kriminalita</i>	43
3.2.4 <i>Index svobody a lidská práva</i>	45

3.3	ENVIRONMENTÁLNÍ ASPEKTY	47
3.3.1	<i>Biodiverzita</i>	47
3.3.2	<i>Životní prostředí</i>	48
4	SWOT ANALÝZA	51
4.1	STRENGTHS – SILNÉ STRÁNKY	51
4.2	WEAKNESSES – SLABÉ STRÁNKY	52
4.3	OPPORTUNITIES – PŘÍLEŽITOSTI.....	53
4.4	THREATS – HROZBY	54
5	MOŽNÝ BUDOUCÍ VÝVOJ	55
5.1	„SLUNCEM ZALITÉ DESETILETÍ“ – SCÉNÁŘ 1	55
5.2	TURISMUS VŠEHO DRUHU, NA KAŽDÉM ROHU A PRO VŠECHNY - SCÉNÁŘ 2.....	56
5.3	VYTĚŽÍME, CO PŮJDE - SCÉNÁŘ 3.....	57
5.4	DIVERZIFIKOVAT, HLAVNĚ RYCHLE - SCÉNÁŘ 4.....	57
5.5	KOMENTÁŘ K REALITĚ	58
6	ZÁVĚR.....	60
	ZDROJE	63

Úvod

Když se řekne Spojené arabské emiráty, spousta lidí si vybaví obraz bohatství, zemi, ve které najdete snad vše, co si můžete přát. Není to ale tak dávno, co se na jejich území nacházely převážně pouště a nejdůležitějším zdrojem obživy byl rybolov a sběr perel. Na rozdíl od Evropy nemají tak dlouhou ani tak rozmanitou historii. Zatímco většina evropských zemí si prošla v průběhu historie pozvolným dynamickým rozvojem, Spojené arabské emiráty si prošly největším rozvojem v posledních zhruba sto letech, přestože předtím patřily k nejchudším zemím. Jak je to možné? Odpovědí je objevení ropy a zemního plynu. Emiráty se nachází přímo na obrovských nalezištích ropy a zemního plynu, které od druhé poloviny dvacátého století aktivně těží a exportují dál do světa. Mají páté největší zásoby ropy na světě a podle ekonomického indikátoru HDP jsou jednou z nejbohatších zemí světa. Z písku a prostých obydlí vyrostly za pár let paláce, mrakodrapy, vznikla infrastruktura, obrovské hotely a resorty, místa pro sportovní vyžití, písečné pláže, hory, lyžařský areál, zábavní parky, nákupní centra a mnoho dalšího. V Dubaji, hlavním městě stejnojmenného emirátu, se nachází aktuálně nejvyšší budova světa, největší obchodní středisko či nejvyšší a nejluxusnější hotel na světě. Od roku 1979 se Emiráty pyšní světovým obchodním centrem a jsou také proslulé obchodem se zlatem. Díky své výhodné poloze tvoří křižovatku pro mezinárodní cesty z celého světa. V roce 1985 vznikla v Dubaji jedna z dnes největších a nejprestižnějších aerolinek Emirates, která zprostředkovává mezikontinentální lety a tím spojuje Spojené arabské emiráty se zbytkem světa. Vláda nabízí výhodné pracovní podmínky, studijní příležitosti, moderní společnost, rovnost pohlaví i náboženskou toleranci. Není ovšem jasné, kterým směrem rozvoj tohoto státu půjde a je známo, že ropa ani zemní plyn nejsou nevyčerpatelné zdroje, a především nejsou obnovitelné a jelikož emirátské bohatství a většinový podíl na HDP pramení právě z těchto surovin, je velkou otázkou, co nastane, až dojde k vyčerpání jejich zásob. Spojené arabské emiráty se snaží hledat alternativní cesty k udržení si své pozice ve světě a samy sebe se snaží prezentovat v tom nejlepším a především udržitelném světle. Zůstává však otázkou, jestli tomu tak skutečně je.

Cíle a metody práce

Cílem této práce je vytvořit ucelený přehled o Spojených arabských emirátech, jednom z nejbohatších států současnosti. Práce si konkrétněji klade za cíl analyzovat vybrané rozvojové indikátory z ekonomické, sociální a environmentální sféry. Z ekonomických indikátorů půjde o HDP, inflaci, export, nezaměstnanost a turismus, sociální sféru budou reprezentovat vzdělání, Index lidského rozvoje, kriminalita, Index svobody a lidská práva, a nakonec životní prostředí a biodiverzitu, které budou reprezentovat environmentální sféru. Tyto indikátory byly zvoleny na základě relevantnosti a dostupnosti literatury. Dále je cílem identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a potencionální hrozby Spojených arabských emirátů, tedy sestavit SWOT analýzu a na základě těchto dat znázornit možnosti budoucího vývoje sestavením čtyř scénářů.

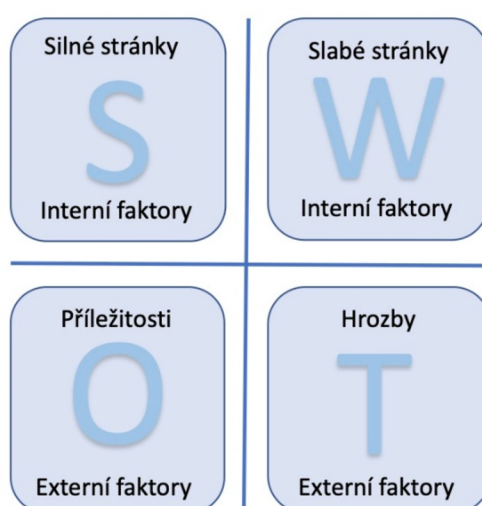
Jedná se o práci především teoretického charakteru psanou na základě rešerše literatury a s využitím kompilační metody. Součástí práce bylo také použití SWOT analýzy, a to pro lepší a ucelenější přehled dat. V poslední části práce byla využita metoda scénářů, a sice pro znázornění možného budoucího vývoje. Jsou zde zastoupeny různé typy zdrojů, a to jak tištěné knižní, tak elektronické zdroje dat. Většinou se jedná o mezinárodní databáze (Světová banka, Statista, UNDP aj.), výroční zprávy (International Religious Freedom Report, Human Development Report, Freedom World Report, Living Planet Report aj.) nebo metodické příručky a národní vize a strategie (v oblasti vzdělávacího systému, turismu, ekonomické, environmentální vize aj.)

Knižní prameny byly klíčové především pro kapitolu věnovanou historii a náboženství. Kniha od Michaila Quentina Mortona s názvem *Keepers of the Golden Shore* popisuje historii Spojených arabských emirátů, kniha *Islám – historie, současnost a perspektivy* od Carole Hillenbrand poskytuje informace o náboženství a jeho vývoji. Podstatným zdrojem pro interpretaci jednotlivých indikátorů a tvorbu grafů byla Světová banka, část dat byla doplněna z webové databáze Statista, články z odborných časopisů dostupné z vědeckých databází jako Research Gate nebo JSTOR, důležitým zdrojem je též Rozvojový program OSN (UNDP). V práci byla použita data i z oficiálních stránek vlády, jednotlivých ministerstev a organizací a rovněž data bank Spojených arabských emirátů. Téma této

bakalářské práce je z mezinárodního prostředí, a proto je jazykem čerpaných zdrojů především angličtina. Práce je doplněna o grafické prvky.

SWOT analýza

Jedná se o nástroj používaný především při strategickém plánování, který stojí na identifikaci hrozeb (threats), příležitostí (opportunities), silných (strengths) a slabých stránek (weaknesses) vybraného trendu. (Gürel, 2017) Je také jedním z nástrojů foresightu, tedy studií budoucnosti. Používá se jak pro posouzení aktuálního stavu vybraného trendu (například konkrétního produktu, podniku nebo záměru), tak pro účely plánování jeho budoucího vývoje. (Nazarko, 2016) Každá SWOT analýza musí obsahovat čtyři základní, již zmíněné části. Silné stránky představují především výhody, které odlišují zkoumaný trend od konkurence a zahrnují vše, co podniku pomáhá při plnění svých plánů a dosahování stanovených cílů. Slabé stránky jsou naopak body, které zpomalují růst podniku, mohou být důvodem nižší výkonnosti (například. malý obnos financí) nebo jiné nedostatky, které brání stoprocentnímu výkonu. Jak silné, tak slabé stránky jsou tzv. interní faktory, tedy ty, které se odehrávají uvnitř podniků a jež si podnik sám reflektuje. Další neméně cennou složkou SWOT analýz jsou také externí faktory, mezi něž se řadí hrozby a příležitosti. Hrozbou může být cokoli, co by mohlo být pro analyzovaný trend jakkoli nebezpečné nebo potenciálně ohrožující. Příležitosti stejně jako hrozby nejsou kontrolovatelné a představují možné výhody a příznivé podmínky, které je možno přímo či nepřímo využít. (Kenton, 2022)

Obrázek 1: Schéma SWOT analýzy, 2023, vlastní zpracování

Metoda scénářů

Neexistuje jasně daná budoucnost, nelze ji předvídat ani přesně determinovat, ale i přesto je potřeba o ní přemýšlet. Foresight nebo také studia budoucnosti a jeho metody nám mohou velmi usnadnit celé uvažování týkající se možné budoucnosti. Neexistuje jedna definice foresightu, na které by se shodli všichni odborníci. Podle Organizace pro hospodářskou spolupráci (OECD) foresight nepředstavuje nabídku odpovědi pro budoucnost, nýbrž je využíván jako nástroj pro získání určitého spektra možných budoucností. Foresight může být interpretován jako souhrnný název pro metody pomáhající vytvořit lepší obraz možného budoucího vývoje. Tyto metody bývají často komplexní a na jejich výstupech se podílí více faktorů. Velmi důležitou součástí studií budoucnosti je spolupráce. Správně sestavený tým spolupracovníků je totiž stejně důležitý jako konečný výstup. (Vallance, 2021)

Metoda scénářů je jedním z nástrojů, který je ve foresightu využíván. Scénář je poté příběhem, který popisuje možnosti budoucího vývoje. (Pazour a kol., 2017) Podle Nováčka (2010) není cílem scénářů přesně předpovědět budoucí vývoj, ale určit právě kritické momenty, které mohou nastat a nad nimiž je nutné přemýšlet. Tvorba scénářů využívá jak kvantitativní, tak kvalitativní metody a analýzy a celý proces má několik systematických kroků. V první fázi, kterou můžeme nazvat fází přípravnou, je stěžejní si definovat klíčové oblasti, kterými se budeme chtít zabývat. Součástí je také sestavení portfolia tzv. hybných sil, které mají klíčovou roli v následující fázi tvorby scénářů. Právě definice hybných sil a událostí, které si pro scénář zvolíme, jeho konečnou podobu zásadně ovlivní a pomohou nám také s identifikací kritických trendů vývoje. V poslední fázi už dochází k samotnému využití a práci se scénáři. Není potřeba tvořit velké množství scénářů, obvykle se jejich počet pohybuje do pěti a je žádoucí, aby byly soustředěny na relevantní, jasně ohraničená kritická místa. Kombinací faktů a událostí současnosti a minulosti s nejistým budoucím vývojem dostaneme několik alternativních možností, tedy scénářů. (Nováček, 2010)

Nesmíme opomenout si zvolit časový úsek, pro který scénář tvoříme. Většinou se budeme pohybovat v intervalu mezi 10 a 20 lety v závislosti jak na sektoru, tak na vybraném trendu. Výhodou scénářů je možnost zahrnutí různých proměnných a možnost tvorby více potencionálních budoucností. Za nevýhodu se dá pokládat jejich časová náročnost nebo

možné špatné pochopení, především ze strany neoborníků, popřípadě jejich nedůvěryhodnost. (Pazour a kol., 2017)

Pro tvorbu možných budoucích scénářů v šesté kapitole této práce byly zvoleny dva klíčové indikátory – turismus a ropa. Je zde popsán jejich možný vývoj a vliv na další ukazatele, jako je například nezaměstnanost, kvalita života a životní prostředí. Jsou formulovány na základě dat popsaných v této práci. Pro jejich vypracování byl zvolen časový úsek 10 let. Celkem byly vytvořeny čtyři scénáře, které kombinují trendy vývoje obou vybraných ukazatelů.

1 Obecně-geografické souvislosti

Spojené arabské emiráty je souhrnné označení pro federaci sedmi emirátů ležících na pobřeží Perského zálivu. Sousedí se Saúdskou Arábií a Ománem (Al-Ulama, 1994). Jejich rozloha je 83 600 km², což je zhruba srovnatelné s rozlohou České republiky (78 867 km²). (CIA Factbook, 2022) Největší ze sedmi emirátů je Abú Zabí, který je největší svou rozlohou, ale má i největší zásoby ropy, je nejbohatší a je sídlem prezidenta. (Britannica, 2023) Na severu sousedí s Dubají, která je druhým největším a nejbohatším emirátem. Nachází se zde centrum mezinárodního a IT finančnictví, najdeme tu i mezinárodní letiště a je turisticky nejzajímavější. (Dubai.com, 2023) Šardžá je zase hlavním průmyslovým centrem (farmacie, textil, petrochemie atd.), v minulosti to byl největší producent perel ze všech zemí Perského zálivu, každoročně se zde konají kulturní festivaly a divadelní dny. Ostatní emiráty nejsou tak komerční a jsou o něco víc autentické. Fudžajra leží na pobřeží Ománského zálivu a je tam o něco mírnější klima a díky pohoří Hadžar více srážek. Hlavním ekonomickým odvětvím je zde rybolov. Fudžajra je skvělým místem pro ekoturistiku a adrenalinové a vodní sporty. Nachází se zde také velké množství památek, mimo jiné historické město Dibba. Rás al-Chajma je se svými přírodními podmínkami velmi podobný emirátu Fudžajra, nachází se zde nejdelší lanový skluz na světě, a sice Jais Flight dlouhý 2 830 metrů, přírodní rezervace, nádherné vyhlídky z pohoří Hadžar a konají se zde velbloudí dostihy. Umm al-Kuvajn je z hlediska rozlohy druhý nejmenší emirát. Jeho ekonomika se zakládá především na rybolovu a zakládá si na odkazech na jeho historii. Nachází se v něm spousta muzeí, historických budov, je zde velké sportovní vyžití, a to především pro vodní sporty. V nejmenším emirátu Adžmánu se nachází mangrovová pásma, bílé písčné pláže a ornitologicky zajímavé lokality. (Země světa, 2023)

1.1 Fyzicko-geografické souvislosti

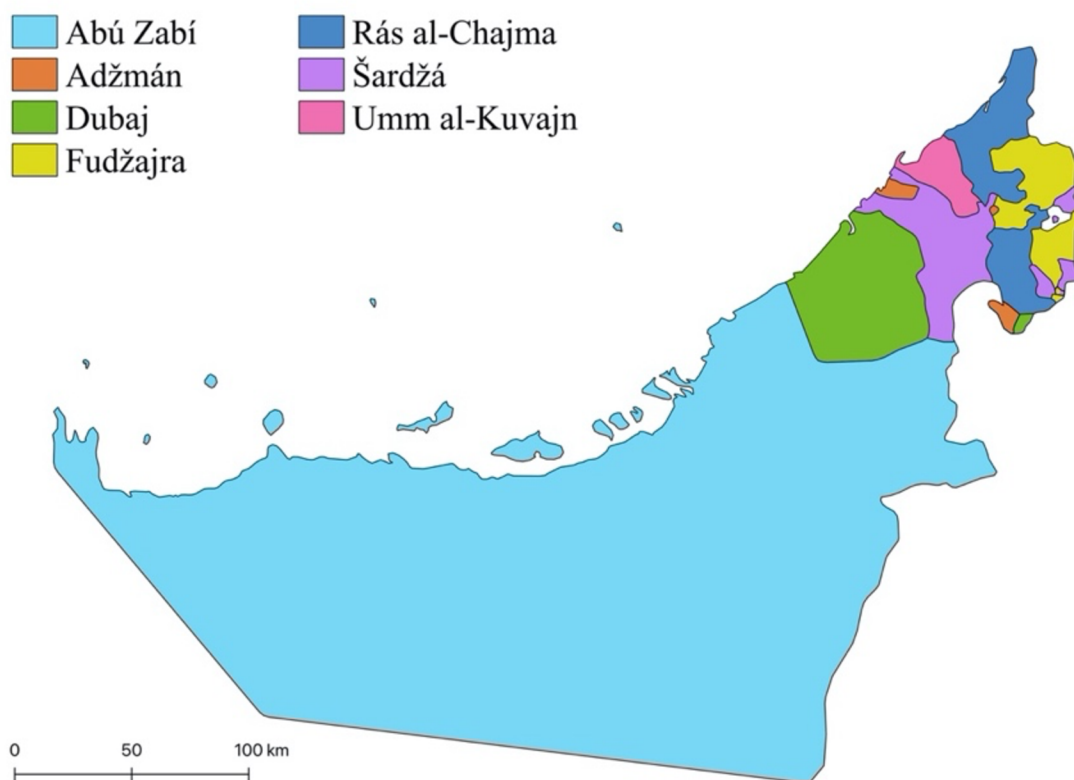
Povrch Spojených arabských emirátů je rozmanitý. Jsou zde hory, pouštní oblasti i lesy, přičemž východní část země je hornatá a lemovaná sandrovým¹ pásmem a směrem na západ roste podíl pouští. (Al-Ulama, 1994) Hornatou část země tvoří 150 km dlouhý pás západní části pohoří Al-Hadžar, které dále pokračuje na území Ománu. Naproti tomu stojí východní část země, které dominují pouště a hory zde vůbec nezasahují. Největší pouští je Rub al-Chálí, jež kopíruje území emirátu Abú Dhabí a na jejím území se nachází dvě velké zdrojnice

---

¹ Sandr = ploché náplavové kužele z rozplaveného morénového materiálu, většinou písčité, šterkovité nebo bahnitě. (Svoboda a kol., 1961)

podzemní vody a vegetace. Jsou to oázy Al Liwa, která se nachází blízko hranice se Saudskou Arábií, a Al Buraymi, jež je na hranici s Ománem. (Chaplin Metz, 1993).

Podnebí Spojených arabských emirátů je pouštní suché, kdy během roku dochází ke střídání dvou období (léto a zima). V létě, tedy období od června do září, průměrná denní teplota dosahuje až 37,2 °C. Zima (prosinec až březen) je povětšinou mírná s průměrnými teplotami do 24 °C. Vzhledem k poloze oblast není bohatá na srážky a průměrný úhrn srážek je zde 170 mm za rok. Oblast na východě je díky hornatému povrchu jak bohatší na srážky, tak celkově chladnější. Naopak pro západní oblast a oblasti pouště jsou typické pouštní větrné bouře zvané shamal. (Světová banka, 2022) Tento typ bouří se objevuje už celá staletí a jejich charakter se stále vyvíjí. Nejčastěji vznikají v letních měsících a mohou trvat i několik dní (Mofidi a Zarrin, 2022).

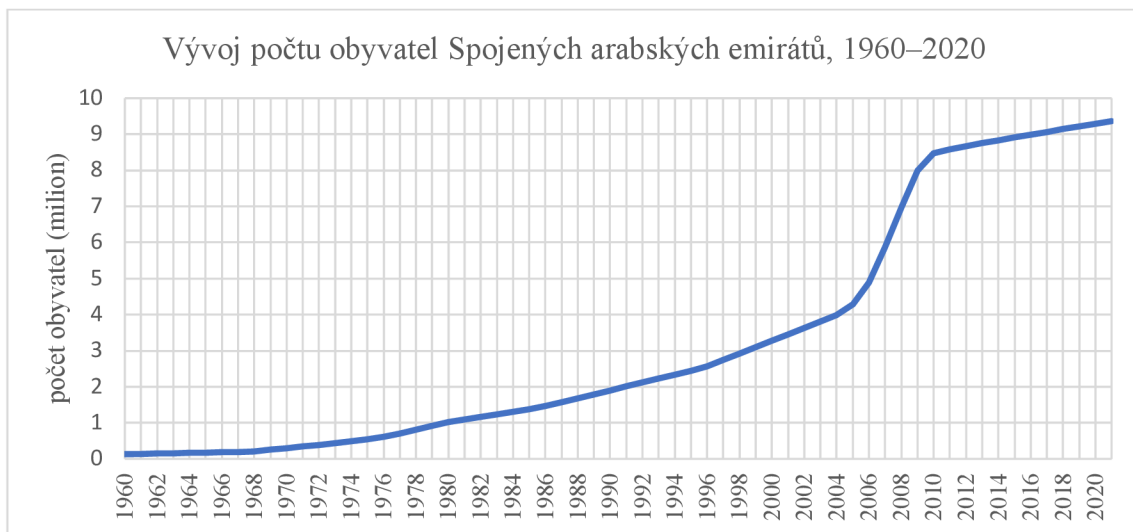

Obrázek 2: Mapa území jednotlivých emirátů, zdroj: NaturalEarth, vlastní zpracování, 2023

1.2 Obyvatelstvo

Jako jednotný stát s názvem Spojené arabské emiráty vznikl po získání nezávislosti na Velké Británii, spojením šesti emirátů – Abú Zabí, Dubaj, Adžmán, Umm al-Kuvajn, Fudžajra a Šardžá, a to v roce 1971. O rok později došlo k připojení emirátu Rás al-Chajma. (Al-Ulama, 1994) Prvním prezidentem, který v roce 1971 stanul v čele federace, byl Zájid bin Sultán Ál Nahján a vládl až do jeho smrti v roce 2004. Dodnes se mu přezdívá „otec národa“. Jeho nástupcem se stal jeho syn Chalífa bin Zájid Ál Nahján, který vládl do roku 2022, kdy se do čela vlády postavil jeho syn Sheikh Mohamed bin Zayed Al Nahyan. Prezident je nejen reprezentativní hlavou státu, ale i hlavou armády. (The UAE Government portal, 2023) Oficiálním jazykem je zde arabština, ale vzhledem k množství zahraničních residentů a pracovníků je zde hojně používána i angličtina. (Britannica, 2023)

V roce 1971 populace nově vytvořené federace čítala 330 968 obyvatel. (Světová banka, 2022) K roku 2022 v zemi žilo 10 189 528 milionů obyvatel (Worldometers, 2022). Počet obyvatel v zemi rychle roste, protože země nabízí velmi příjemné podmínky pro život, a to například vysokou úroveň zdravotní péče, infrastrukturu, školy, veškerou občanskou vybavenost. (HSBC Expat, 2021)

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel od roku 1960 do roku 2020, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

1.2.1 Migrace

Spojené arabské emiráty se v posledních desetiletích těší velké oblibě nejen turistů, ale především pracovních migrantů, kteří se do země snaží dostat za lépe placenou práci a za lepšími životními podmínkami. (Malit a Al Youha, 2013). Příslušníci emirátské národnosti

tvoří přibližně desetinu (11,4 %) obyvatel státu. Dominující národnosti jsou Indové a Pákistánci. (CIA Factbook, 2022). Migranti tvoří více než 80 % pracovní síly země. (Ghaemi, 2006)

Samotná vláda nabízí migrantům velmi příznivé podmínky zahrnující dobrý plat, dostupnost lékařské péče i důstojné bydlení. (The UAE Government portal, 2022) Podmínky, kterým se musí migranti přizpůsobit ve skutečnosti, ale většinou nejsou příznivé. Velká část přistěhovalců patří do kategorie špatně placených a jen částečně kvalifikovaných pracovníků a jejich pobyt je pevně spjatý se systémem zvaným kalafa. (Van den Bergh, 2021) Podle Fanouse (2022) je systém kalafa přirovnatelný k modernímu otroctví. V teorii se tento model spolupráce ovšem nezdá problematický či neetický. Funguje na vzájemné dohodě mezi člověkem, který chce získat lepší pracovní podmínky než ty, které má v zemi svého původu, a mezi zaměstnavatelem, který mu pomůže se dostat do cílové destinace a následně mu umožní pro něj pracovat. Je schopen zařídit potřebná víza a zafinancuje budoucímu zaměstnanci cestovné a ubytování. (Fanous, 2022)

Realita tohoto zdánlivě výhodného obchodu je ale jiná. Migranti jsou nuceni se podvolit podmínkám jejich zaměstnavatele, a to ve všech ohledech (Van den Bergh, 2021), včetně podepsání smlouvy v cizím jazyce, zadržení cestovních dokumentů a omezení svobody pohybu. Nejčastěji se jedná o muže pracující v oblasti stavitelství a v případě žen domácích prací. Stavební dělníci jsou zpravidla nuceni pracovat i více než 15 hodin denně, jsou ubytováni ve špatných podmínkách a jejich plat je několikanásobně nižší než minimální mzda stanovená zákonem. (Malit, Al Youha, 2013) Ženy pracující v domácnostech se nachází ve velmi zranitelné pozici, jelikož jsou vystavovány jak fyzickému, tak psychickému týrání a zneužívání. (Human Rights Watch, 2012). Naproti tomu vysoce kvalifikovaná pracovní síla z vyspělých států, například z Velké Británie, Spojených států amerických nebo Francie, je zaměstnaná na klíčových pozicích v různých sektorech (například v bankovníctví, ropném průmyslu aj.). (Malit a Al Youha, 2013) Špatné zacházení s některými migranty se vláda snaží eliminovat a zaručit dobrou pracovní i životní úroveň pro všechny. (The UAE Government portal, 2022) Tomuto napomáhá i nátlak ze strany států a mezinárodních organizací, které na problematiku nedodržování lidských práv poukazují. (Human Rights Watch, 2012)

1.2.2 Náboženství

Oficiálním náboženstvím je islám (s převažující sunitskou větví), který vyznává více než 75 % obyvatel. Křesťanství je na druhém místě a vyznává ho asi 9 % obyvatel. Jsou zde zastoupena také jiná světová náboženství, jako je buddhismus, judaismus, hinduismus, ale i méně známá náboženství (například Bahá'í, Drúzové aj.). (CIA Factbook, 2019)

Také právní systém Spojených arabských emirátů částečně obsahuje zákony převzaté z islámského práva zvaného šaría. Těmito tradičními předpisy se řídí zejména hlava státu a skupina vládnoucích panovnických rodin, které se tyto tradice snaží udržovat. Proto jsou tato náboženská dogmata součástí právních předpisů státu. Díky odlišným zákonům a zvyklostem může často docházet k jejich porušení zejména ze strany turistů. (BTI, 2022) Země se ale prezentuje jako nábožensky tolerantní a ze zákona zde platí svoboda vyznání. (International Religious Freedom, 2019) Proselytismus či rouhání se ale považuje za trestný čin. V roce 2019 zemi navštívil římský papež František jako symbol náboženské tolerance státu. Později toho roku byly veřejnosti představeny plány na stavbu tzv. Abrahamic Family House. Jedná se o komplex, který bude spojovat mešitu, křesťanský kostel a synagogu. Jeho dokončení a následné otevření proběhlo koncem roku 2022. (Freedom House, 2021)

2 Historie

2.1 Arábie před příchodem Evropanů

Dnes Spojené arabské emiráty známe jako federaci sedmi emirátů vystupující jako jeden stát, ale podobně jako ostatní země Perského zálivu mají bohatou a navzájem velmi provázanou historii. První obyvatelé, kteří položili základ dnešní podoby státu, byli rybáři a členové kočovných kmenů. (Spencer, 2006) Jedním z prvních zlomových okamžiků v historii byl v sedmém století našeho letopočtu rozvoj islámu, nového náboženství, které začalo prostřednictvím víry sjednocovat místní kmeny. Před rozvojem islámu, který vzniká právě na území tehdejší Arábie, bylo obyvatelstvo animistického vyznání. Obyvatele měst a kočovných kmenů sjednocoval společný arabský jazyk a žili zde v míru. Islám se tu hluboce zakořenil a v následujících stoletích se rozšířil do celého světa. (Hillenbrand, 2015, str. 24–28) Blízký východ je do dnešní doby jeden z nejvíce dynamicky se vyvíjejících regionů, a to jak v oblasti demografie a náboženství, tak v oblasti konfliktu. (Smith, 2006) První významnou bitvu, která se na území Spojených arabských emirátů odehrála, nese název Bitva u Dibby. Odehrála se mezi lety 632 a 634 a byla úzce spjata se šířením islámu. Dibba je jeden z nejdéle obydlených regionů na území dnešních Spojených arabských emirátů. Nachází se na severu arabského poloostrova v dnešní době jeho území spadá pod správu emirátů Fudžajra a Šardža a částečně zasahuje i na území Ománu. (Al-Abed, 2001)

2.2 Evropané v Perském zálivu

V průběhu několika století na pobřeží vzniklo několik významných a bohatých přístavů, které díky své poloze tvořily důležité uzly obchodních cest do Indie a Evropy. Před rozmachem kolonizace ze strany Evropanů byla tato města pod správou místních vládnoucích rodů. (Heard-Bey, 2005, str. 271–280). Jako první se o ovládnutí území pokusili Portugalci, kteří na severovýchodě země pobývali až do roku 1650, kdy je Sultan bin Saif vytlačil. Ačkoli Portugalci území kolem Perského zálivu okupovali celých 150 let, zanechali tam po sobě jen minimální stopy. K jejich vyhnání významně přispěli Britové, kteří Portugalce svým vlivem později nahradili. (Morton, 2016, str. 70–90)

Britové plně podpořili přeměnu významných a mocných rodin Spojených arabských emirátů, Kuvajtu, Bahrajnu a Kataru na královské dynastie, se kterými v průběhu devatenáctého a začátkem dvacátého století navázali obchodní a politická partnerství. V roce

1820 došlo ke spojení několika států s názvem Trucial States². (Gelvin, 2008, str. 255) Později se celé toto uskupení stalo součástí britského impéria jakožto protektorát. Cílem Britů bylo posílit a upevnit svůj vliv před zbytkem evropských mocností. Britské impérium začalo ztrácet moc a v roce 1968, kdy procházelo velkou krizí, sami Britové vznesli myšlenku na osamostatnění území Smluvních států a úplný odchod z oblasti Perského zálivu. Píše se rok 1971 a vzniká úplně nový stát s názvem Spojené arabské emiráty (Mansfield, 2004), které svou finální podobu získávají o rok později, kdy v roce 1972 došlo k připojení posledního članku, tedy emirátu Rás al-Chajmá. Od tohoto roku se toto uskupení nezměnilo. (Al-Ulama, 1994)

Důležitým milníkem v historii bylo objevení ropy v roce 1958. (OPEC, 2023) Rozhodnutí zahájit těžbu bylo jedním z nejvíce určujících pro budoucí a velmi rychlý rozvoj země. Země byla původně ekonomicky závislá především na lovu ryb a perel. (Foley, 1999) Prvním pokusem o těžbu tohoto pokladu byl vrt na území emirátu Abú Zabí v Ra's Sadr, nicméně tento pokus nebyl nejlepším úvodem pro budoucí těžbu, jelikož už od začátku bylo jasné, že tento zdroj není bezedný. V době začátku těžby nežilo v Abú Zabí ani 20 000 obyvatel a nebyly zde ani mrakodrapy ani žádná infrastruktura. (Butt, 2001) První barely opustily zemi v roce 1962. (Morton, 2016) Vývoz ropy Spojeným arabským emirátům ekonomicky velmi pomohl, umožnil investice do stavby nových budov, hotelů a infrastruktury a na začátku dvacátého prvního století se jejich podoba blížila té současné. (Butt, 2001) Produkce ropy a poptávka po ní je závislá také na vnějších faktorech, jako je například politická situace, možný válečný konflikt, pandemie, globální finanční krize nebo přírodní katastrofy. (Bajpai, 2022)

Nejvyšší podíl na HDP země měl export ropy v letech 1979 a 1990. (Světová banka, 2023) Oba případy se překrývají s jevem, který se nazývá tzv. ropný šok, kdy dojde k převýšení nabídky poptávkou. V roce 1979 dochází k ropnému šoku v souvislosti s iránskou revolucí, kdy Írán výrazně snížil produkci ropy, což vedlo ke zvýšení cen ze strany ostatních exportérů. (Federal Reserve History, 2013) V tomto roce byl podíl ropy na HDP 60 %. (Světová banka, 2023) O jedenáct let později nastal další ropný šok v důsledku Války v zálivu (1990–1991). Irácká armáda, pod rozkazem iráckého vůdce Saddáma Husajna, přímo napadla hranice Kuvajtu. Odpovědí na tento útok byla blesková reakce ze strany OSN,

---

² V českém překladu Truciální státy, někdy Smluvní státy.

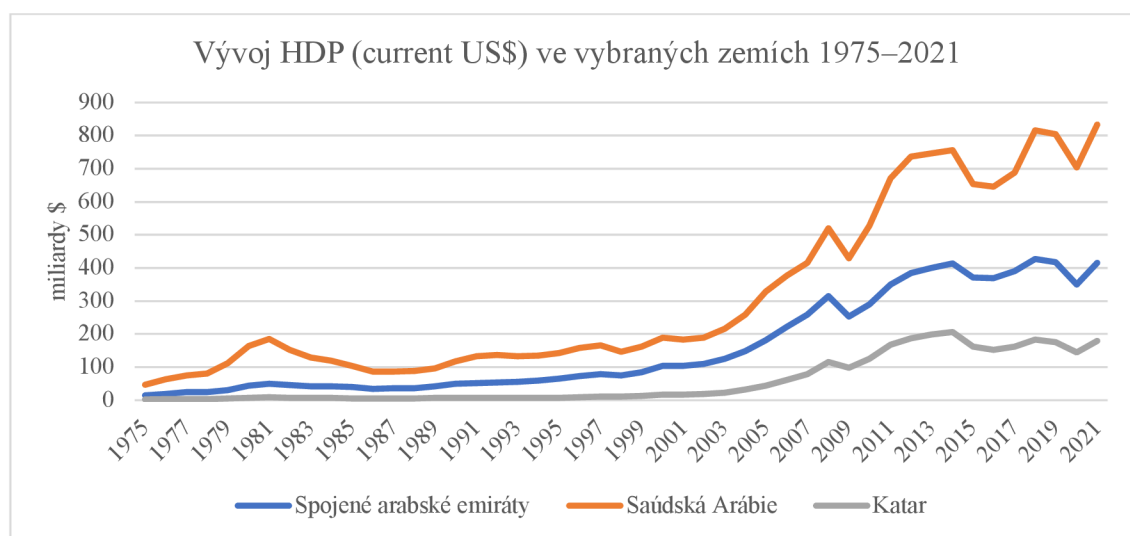
v čele se Spojenými státy americkými, Velkou Británií, Saúdskou Arábií a Kuvajtem.
(Brzkovský, 2020)

3 Rozvojové indikátory

3.1 Ekonomické aspekty

3.1.1 HDP a export

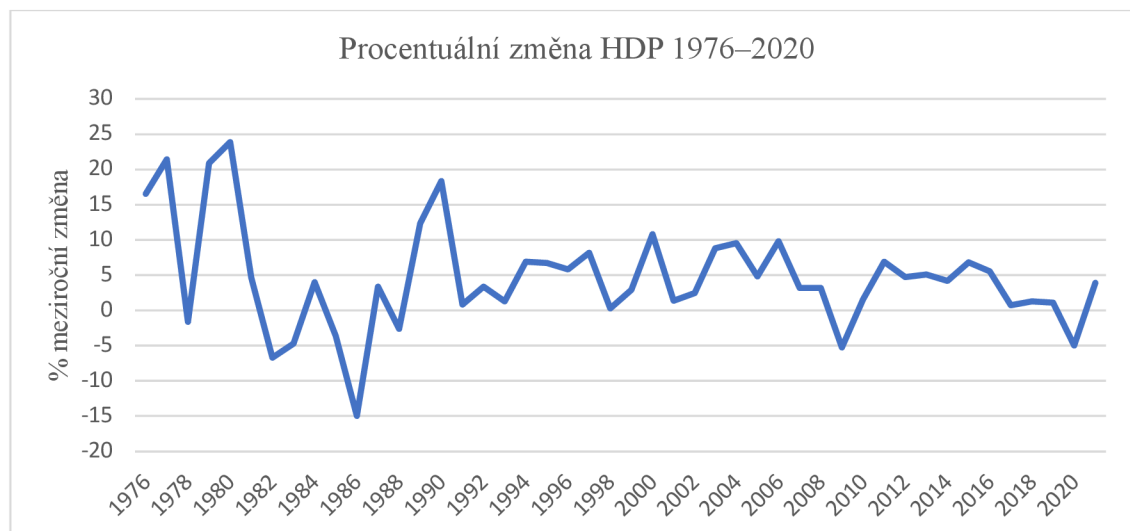
Dle definice Českého statistického úřadu je HDP peněžní vyjádření celkové hodnoty statků a služeb vytvořených v daném období na daném území. Výsledná hodnota se používá k určení výkonnosti ekonomiky. (Český statistický úřad, 2022) HDP přepočtený na obyvatele se dá použít k vyjádření blahobytu v zemi, tento ukazatel ovšem nemusí být zcela vypovídající, jelikož se při jeho výpočtu nepracuje s netržními službami (například volnočasové aktivity nebo zdravotní služby). (Bannister a Mourmouras, 2008) V roce 2021 vykázaly Spojené arabské emiráty HDP ve výši 415 miliard dolarů (current US \$), což je ve světovém žebříčku 34. největší. Na grafu číslo 2 pozorujeme trend vývoje HDP Spojených arabských emirátů, Saúdské Arábie a Kataru od roku 1975 do roku 2021, který je podobný jako u zemí Perského zálivu, jejichž ekonomika je z velké části závislá na těžbě ropy a zemního plynu. (Světová banka, 2023)

Graf 2: Vývoj HDP ve Spojených arabských emirátech, Saúdské Arábii a Kataru od roku 1975 do roku 2021, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Na grafu číslo 3 vidíme procentuální změny v růstu HDP. Je zde patrných několik výrazných propadů, které emirátská ekonomika zažila od roku 1976. V osmdesátých letech byl světový trh přesycen nabídkou. V roce 1986 došlo k velkému poklesu poptávky v kombinaci s převyšující nabídkou. (Gately, 1986) V roce 2008 pozorujeme výraznější pokles

způsobený reakcí na globální finanční krizi a další pokles v roce 2020 byl způsoben pandemií Covid-19.

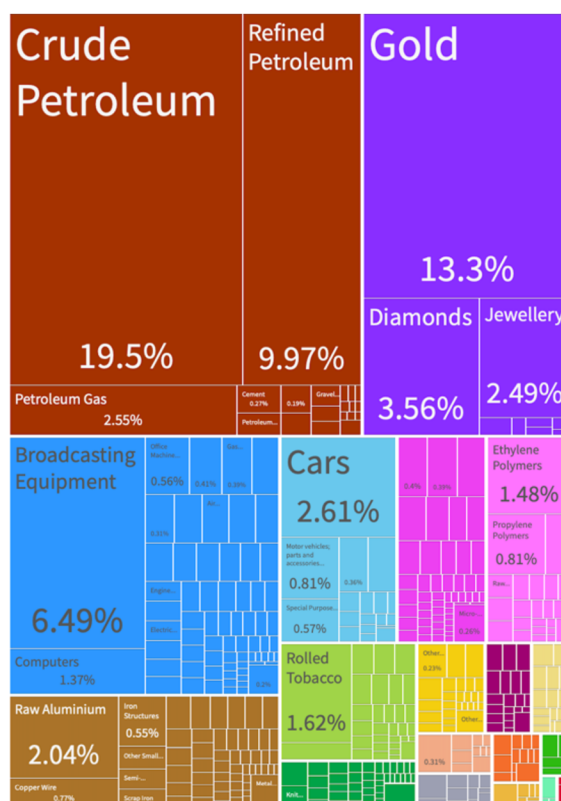

Graf 3: Procentuální změna HDP od roku 1976 do roku 2020, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Přibližně 50 % z celkového HDP pochází z průmyslu, 49 % přispívají služby a jen asi 1 % zemědělství. (The World Factbook, 2017) Růst a prosperita ekonomiky výše uvedených států je z velké části zbudována na těžbě nerostných surovin. (ITA, 2022) Jelikož se jedná o neobnovitelné, vyčerpatelné a fluktuující zdroje, je třeba ekonomiku diverzifikovat a zajistit tak její větší stabilitu. Právě diverzifikace je nyní hlavní strategií nejen pro Spojené arabské emiráty, ale i pro okolní státy Perského zálivu. Vize 2021, dokument, který vláda představila na začátku roku 2010, obsahovala plán možné diverzifikace. Tyto plány se soustředily především na mezinárodně kompetitivní odvětví, jako je například bankovníctví a finance či letectví. (Hvidt, 2013) Ministr financí Abdulla bin Touq Al Marri ve svém rozhovoru pro britskou zpravodajskou agenturu Reuters řekl, že za předpokladu 7% růstu HDP za rok by se do roku 2031 měla emirátská ekonomika zdvojnásobit. (Uppal, 2022)

Ekonomicky nejaktivnější ze sedmi emirátů je Abú Zabí a Dubaj. Zatímco Abú Zabí disponuje největšími zásobami ropy (asi 96 %) a je centrem těžby a vlády, Dubaj je zase centrem obchodu, bankovníctví a cestovního ruchu. (DFreight, 2022) V posledních dvou dekádách se Spojené arabské emiráty staly také cílem PZI, protože země nabízí velmi výhodné investiční prostředí (ekonomicky svobodné zóny, stabilní politický systém, moderní infrastrukturu a další). (Ministry of Economy, 2015)

Spojené arabské emiráty mají velké zásoby ropy a její produkce stále roste. (O'Neill, 2023) Přes již zmíněnou snahu o diverzifikaci ekonomiky je export státu dosud založený především na ropě a příjmu z ní. (DFreight, 2023) V roce 2021 země denně vyprodukovala průměrně 3,79 milionů barelů ropy, což představuje asi 4 % z celkové světové produkce. Pro srovnání: například Saúdská Arábie za den vytěží 10,84 milionů barelů a Katar 2,72 milionů barelů. (Energy Information Administration, 2022) V roce 2019 tvořil export ropy téměř 40 % z celkového exportu státu a další významnou exportní položkou bylo zlato s 13,3 %. Celkové příjmy z exportu zboží se ve stejném roce vyšplhaly na 255 milionů dolarů. Nejvíce zboží exportují do Indie, Číny, Japonska nebo Saúdské Arábie. Spojené arabské emiráty jsou také celosvětově největším exportérem vápence, niklového odpadu a jedním z největších exportérů síry. (The Observatory of Economic Complexity, 2023)

Obrázek 3: Struktura exportu Spojených arabských emirátů v roce 2019, zdroj: The Observatory of Economic Complexity, 2023

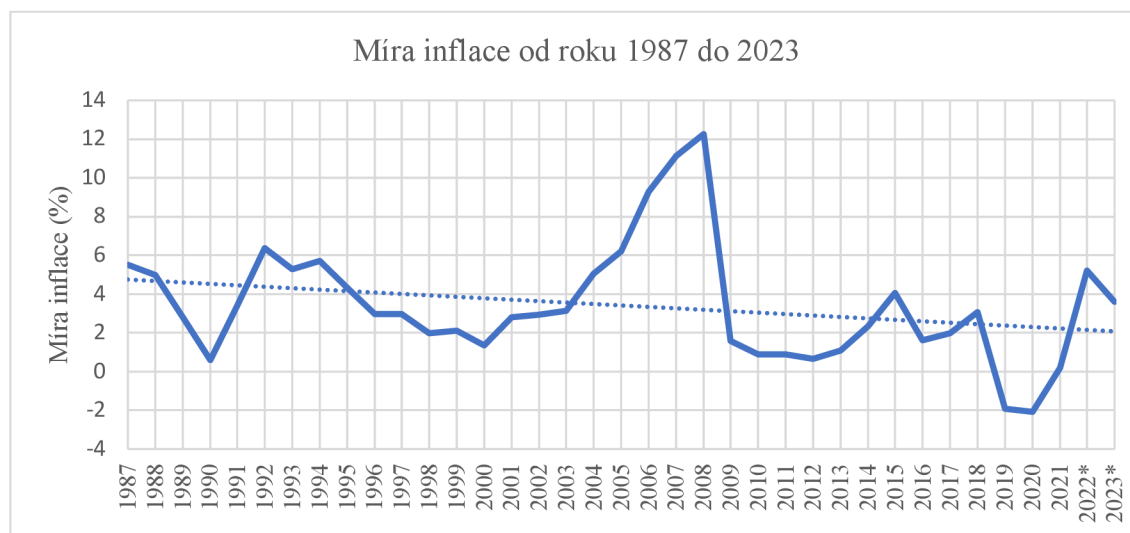
V roce 1967 se Spojené arabské emiráty staly členem OPEC a k srpnu roku 2022 byly jeho třetím největším producentem. (OPEC, 2023) Na začátku března 2023 se objevily zprávy, že Spojené arabské emiráty možná z OPECu vystoupí. Jako možné důvody pro opuštění kartelu by mohla být například regulace produkce ropy nebo vnitřní neshody mezi členy.

(Lajsek, 2023) Nicméně vláda žádnou takovou informaci zatím nepotvrdila. (El Dahan a Lawler, 2023)

3.1.2 Inlace

Podle Českého statistického úřadu je inflace zjednodušeně definována jako všeobecný růst cen v určitém čase a její míru můžeme vyjádřit pomocí cenových indexů. Mezi nejvíce používané patří index cen výrobců (PPI), deflátor HDP (vyjadřuje poměr mezi nominálním a reálným HDP) a index spotřebitelských cen (CPI). (Český statistický úřad, 2023) Míra inflace je ve Spojených arabských emirátech částečně ovlivněna vývojem trhu s ropou. To znamená, že v případě poklesu cen ropy a poptávky po ní inflace poroste. Například v roce 2015 klesla cena ropy o více než 9 % na světovém trhu a míra inflace se v reakci na to zvýšila o více než 3 %. (O'Neill, 2023) Vůbec nejvyšší míru inflace Spojené arabské emiráty vykazovaly v roce 2008, kdy se vyšplhala na 12,26 %. Jak můžeme pozorovat na grafu 4, v uplynulých třiceti letech se míra inflace několikrát výrazně změnila. Střídají se tedy období inflace a deflace. V roce 2020 se míra inflace poprvé dostala do záporných hodnot, a to na -2,08 %. (Statista, 2023)

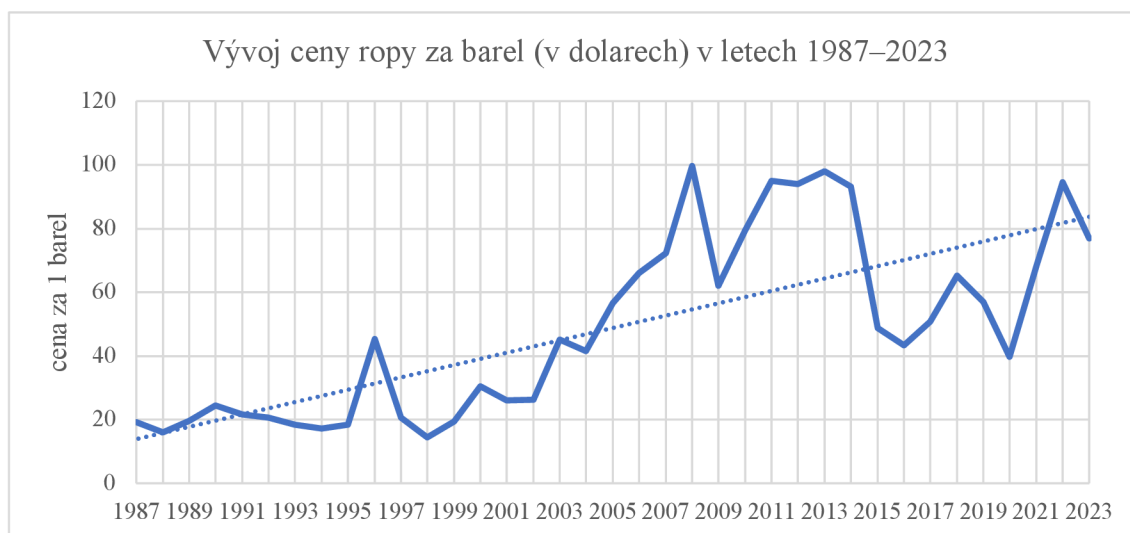

Graf 4: Míra inflace od roku 1987 do 2023, zdroj dat: Statista, 2023, vlastní zpracování

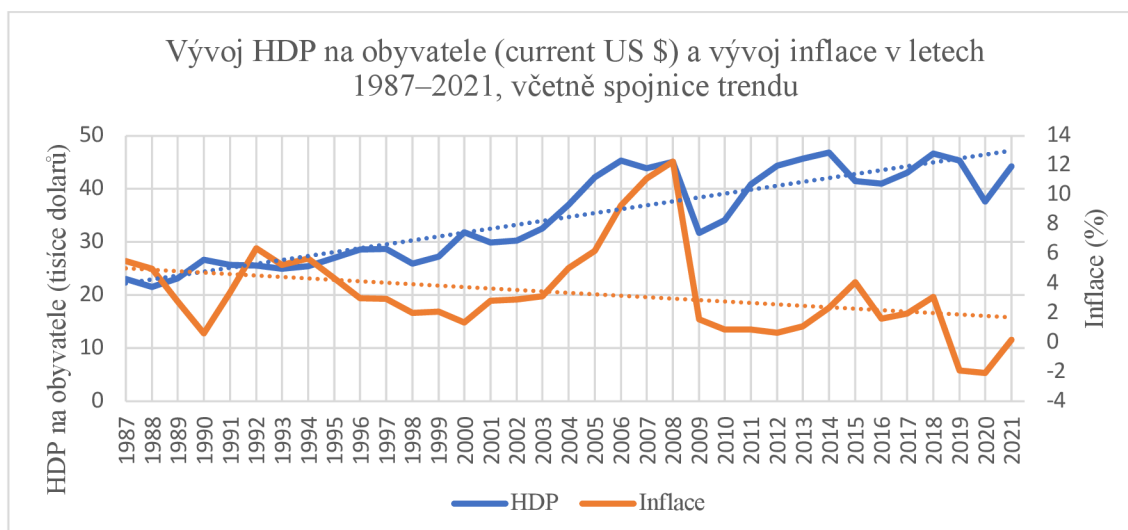
Al-Jundi (2012) ve své přednášce na téma inflace ve Spojených arabských emirátech navrhuje několik řešení, díky kterým by vláda mohla zpomalit a stabilizovat vývoj míry inflace. Jedním z možných řešení by mohlo být zvýšení investic do bydlení. Al-Jundi radí postavit nové rezidenční oblasti pro své obyvatele a investovat do rozvoje veřejné dopravy. Tyto dvě oblasti totiž průměrnou emirátskou rodinu stojí asi polovinu měsíčního příjmu.

V roce 2008 se ceny nemovitostí zvýšily o 12,8 % a náklady na dopravu o 7,4 %. Investicemi do těchto dvou oblastí by mohla vláda získat větší kontrolu nad rostoucími cenami a v případě potřeby s nimi manipulovat. (Al-Jundi, 2012)

Na grafech (míra inflace, vývoj ceny ropy, HDP) můžeme pozorovat časté výkyvy, které jsou reakcí na aktuální situaci ve světě, jako je například pandemie, finanční krize, popřípadě politická situace. Ceny ropy jsou velmi nestabilní, velmi často fluktuují a vzhledem k charakteru emirátské ekonomiky tyto fluktuace ovlivní další indikátory a naopak. Například v roce 2008 vyvrcholila finanční krize, což ovlivnilo nejen Spojené státy americké, kde krize vznikla, ale i celý svět. Ve Spojených arabských emirátech došlo ke zvýšení míry inflace, propadu ceny ropy, snížil se HDP i HDP na obyvatele. Podobnou reakci na aktuální dění pozorujeme v době pandemie Covid-19. Na grafu 6 je znázorněn trend vývoje inflace a HDP (na obyvatele), přičemž když roste HDP, poroste zpravidla také inflace. Z dlouhodobého hlediska má inflace klesající trend.

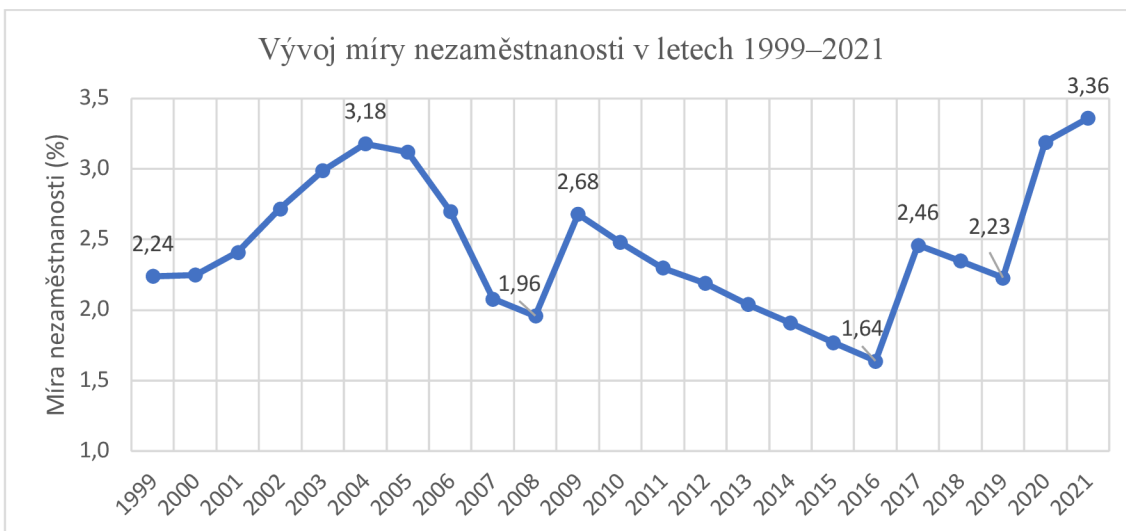
Graf 5: Vývoj ceny ropy za barel (v dolarech), zdroj dat: Macro Trends, 2023, vlastní zpracování

Graf 6: Vývoj HDP na obyvatele (current US \$) a vývoj inflace v letech 1987–2021, včetně spojnice trendu, zdroj dat: Světová banka; Statista, 2023, vlastní zpracování

3.1.3 Nezaměstnanost

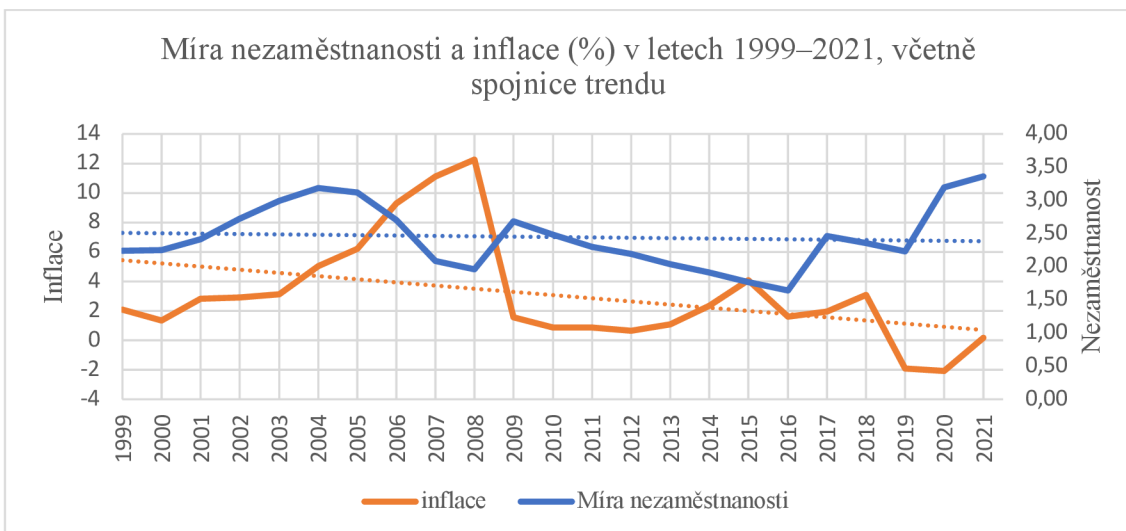
Spojené arabské emiráty mají jednu z nejnižších mír nezaměstnanosti na světě. V roce 2021 to bylo 3,36 %, což představuje nárůst oproti roku 2020, kdy se míra nezaměstnanosti vyšplhala na 3,19 %. V těchto dvou letech dosáhla nejvyšších hodnot od roku 1999, kdy se míra nezaměstnanosti pohybovala kolem hranice 2 %. V roce 2016 byla míra nezaměstnanosti vůbec nejnižší, a to 1,64 %. (Statista, 2023) Náhlé zvýšení míry nezaměstnanosti v roce 2020 lze přikládat pandemii Covid-19, kdy Spojené arabské emiráty nastavily striktní opatření v boji s pandemií a na pracovním trhu a došlo k propuštění, či dokonce deportaci velkého množství pracovních migrantů. Nejvíce ohroženou skupinou byli stavební dělníci, mezi kterými se i díky špatným hygienickým podmínkám a obecně nízkému životnímu standardu nákaza rychle šířila. (Brennan, 2020)

Graf 7: Vývoj míry nezaměstnanosti (%) v letech 1999–2021, zdroj dat: Statista, 2023, vlastní zpracování

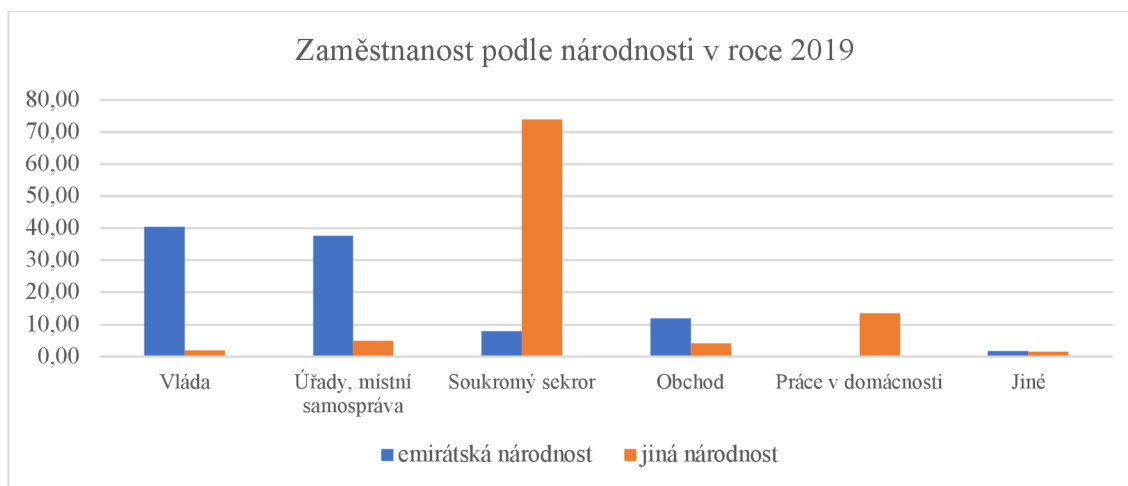
Od začátku roku 2023 platí jak pro místní, tak pro zahraniční pracovníky nová forma pojištění, která má ulehčit potenciální finanční těžkosti spojené s nedobrovolným ukončením pracovního poměru ze strany zaměstnavatele. Tato forma podpory ze strany státu je od 1. ledna 2023 povinná a pohybuje se v rozmezí od 10 do 20 tisíc dirhamů (v přepočtu asi 60 až 120 tisíc českých korun) v závislosti na měsíčním příjmu. Tato částka bude zaměstnanci státem vyplácena po dobu 3 měsíců. (Husain, 2023) Toto pojištění se nevztahuje na osoby mladší 18 let, pracovníky v domácnosti, důchodce, kteří jsou příjemci penze, a zaměstnance pracující na dobu určitou. (The UAE Government portal, 2023)

Pokud bychom se podívali na graf znázorňující trend vývoje inflace a nezaměstnanosti, bylo by obtížnější dokázat souvislosti či podobnost, protože míra nezaměstnanosti sice závisí na podobných faktorech jako inflace, ale její hodnoty jsou velmi nízké a pohybují se v rozmezí asi 2 až 3 %. Vzhledem k faktu, že většinu (více než 80 %) pracovní síly tvoří migranti, je rozmístění pracovní síly dle národnosti a sektoru různé (viz graf 9) a některá data zejména u občanů emirátské národnosti nejsou evidována, může být výsledné procento zkreslující. (Albuainain, 2023)

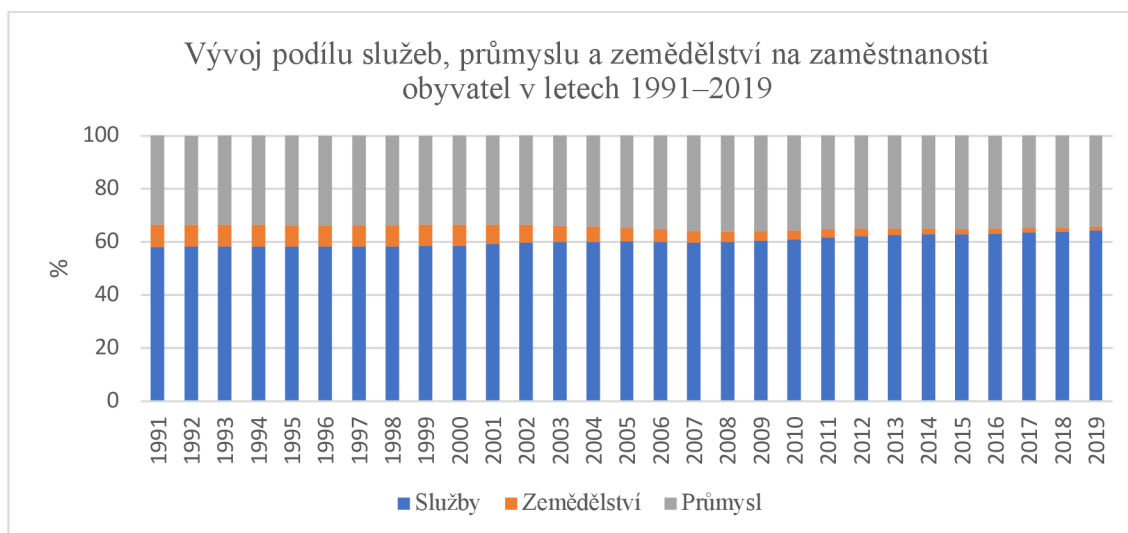
Graf 8: Vývoj míry nezaměstnanosti a inflace (%) v letech 1999–2021, včetně spojnice trendu, zdroj dat: Statista, 2023, vlastní zpracování

Největší podíl zaměstnaných osob bez emirátské národnosti se nachází v soukromém sektoru. K roku 2019 to bylo 73,9 %, z čehož většinový podíl patří mužům. Naopak ženy nejvíce zastávají pracovní pozice především v domácnostech. Obyvatelé s emirátskou národností zastávají z 78,2 % pozice ve vládě či na úřadech. (Labour Force Survey, 2019)

Graf 9: Zaměstnanost podle národnosti v roce 2019, zdroj dat: Labour Force Survey, 2019, vlastní zpracování

Podíl zaměstnaných osob ve službách byl k roku 2019 64,39 % a v průmyslu 34,22 %. Nejméně je zde zastoupeno zemědělství, a to s necelými 2 %. Ve srovnání s rokem 1991 (graf 10) se snížil podíl osob zaměstnaných v zemědělství a přibýlo podílu služeb. Podíl průmyslu na zaměstnanosti se pohybuje stále v rozmezí od 33 do 36 %.

Graf 10: Vývoj zaměstnanosti v sektoru služeb, průmyslu a zemědělství v letech 1991–2019, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

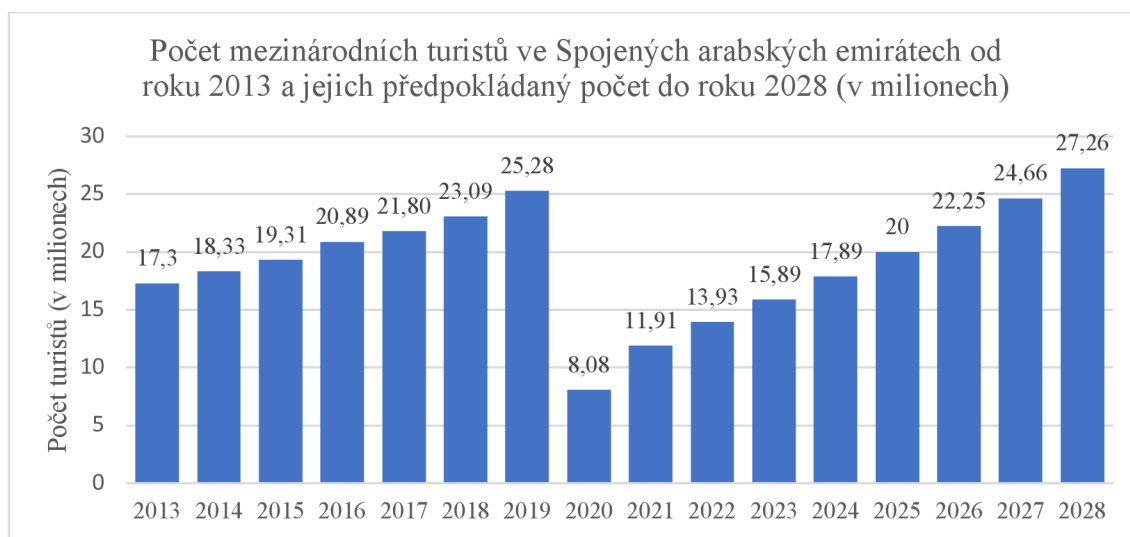
Na grafu 10 můžeme podrobněji pozorovat klesající trend v oblasti zemědělství, zatímco podíl zaměstnaných ve službách roste. Podíl zaměstnaných v průmyslu také pomalu klesá. (Světová banka, 2023)

3.1.4 Turismus

Spojené arabské emiráty jsou turisticky jednou z nejvyhledávanějších zemí Perského zálivu a od jejich oficiálního založení jejich obliba stoupá. Nejnavštěvovanějšími z emirátů jsou Dubaj a Abú Zabí. Obecně je turismus ve Spojených arabských emirátech jednou z nejvýznamnějších složek non-oil HDP a významnou složkou z celkového HDP, stejně jako je jedním z největších poskytovatelů pracovních míst. V roce 2019 dosáhl podíl turismu na HDP 11,4 % a v tomto odvětví bylo zaměstnáno 746 100 osob. (World Travel a Tourism Council, 2022)

V roce 2019 zde byl turismus na úplném vrcholu, přičemž do země přicestovalo 25 282 000 turistů. O rok později nastal zlom způsobený epidemií Covid-19 a počet turistů klesl na něco málo přes 8 milionů. (Světová banka, 2023) Zájem turistů o návštěvu Spojených arabských emirátů klesl až o 60 % a turismus jakožto jedno z klíčových odvětví emirátské ekonomiky utrpěl jak na počtu turistů, tak na příjmech z něj pramenících. Tato celosvětová krize způsobila ztrátu nebo alespoň ohrožení stovek pracovních míst v tomto odvětví. (Tourism Economics, 2021) Podle internetové databáze Statista (2023) bude počet turistů

v následujících 5 letech narůstat, přičemž v roce 2028 by mohl odhadovaný počet mezinárodních turistů přesáhnout 27 milionů.

Graf 11: Počet mezinárodních turistů od roku 2013 a jejich předpokládaný počet do roku 2028, zdroj dat: Statista, 2023, vlastní zpracování

Od roku 2021 počet turistů opět roste a vláda Spojených arabských emirátů se snaží své příznivce udržet, popřípadě opět nalákat. V publikaci vydané Tourism Economics (2021) se věnují znovunastartování turismu ve Spojených arabských emirátech pomocí online platform a sociálních sítí, prostřednictvím kterých udržují kontakt s lidmi i v době lockdownů. Díky personalizovaným algoritmům mohou snadněji zacílit na každého jednotlivce. Další výhodou online sítí jsou relativně nízké náklady nebo například rychlá aktualizace a přizpůsobivost předávaných informací. (Tourism Economics, 2021)

Země je obecně velmi turisticky atraktivní, jelikož nabízí obrovskou škálu vyžití, a to pro všechny věkové kategorie. Mezi atrakce, které zde můžete navštívit, patří zábavní parky, okrasné zahrady, muzea, okázalé stavby či výstavy. (The UAE Ministry of Economy, 2021) Nejnavštěvovanějším místem ve Spojených arabských emirátech je Dubaj, hlavní město stejnojmenného emirátu. V roce 2019 to bylo 6. nejnavštěvovanější město na světě s 15,8 miliony mezinárodních turistů. Právě v Dubaji se nachází nejvíce vyhledávané atrakce, přičemž vůbec nejvíce vyhledávanou atrakcí je aktuálně nejvyšší budova světa Burdž Chalífa, která je vysoká 828 metrů. (Global Media Insight, 2019) Na 160 obyvatelných patrech najdete byty, restaurace, parkovací plochy, konferenční prostory, hotel, wellness centra, bary, posilovnu, vyhlídky i kanceláře. Mrakodrap se nachází v samém centru Dubaje

a v jeho nejbližším okolí turisté najdou například nejvyšší fontánu světa nebo jedno z největších nákupních center. (Burj Khalifa, 2023) Svůj „domov“ má v Dubaji i pětihvězdičkový hotel Burdž Al Arab, který je jedním z nejvíce ikonických symbolů luxusu Spojených arabských emirátů. (Jumeirah, 2023) Další často navštěvovaná místa jsou například lyžařské středisko Ski Dubai, Dubai Museum, uměle vytvořený Palm Island, Dubai Miracle Garden, což je zahrada, která je pro veřejnost otevřena od října do dubna, čtvrť La Mer nacházející se přímo u pobřeží, která nabízí písčité pláže, obchody a restaurace. (Global Media Insight, 2019)

V roce 2020 se měla v Dubaji konat světová výstava, která by do země přilákala další vlny turistů, nicméně díky pandemii Covid-19 se její konání odložilo na rok 2021 (celá akce konkrétně začala 1. října 2021 a skončila 31. března 2022). Světové výstavy (The World Expos) mají tradici už 170 let, přičemž se konají každých 5 let a prezentují se na nich nejnovější inovace a technologie široké veřejnosti. Expo 2020 Dubai je vůbec první světovou výstavou s místem konání na Blízkém východě. Celá akce trvala půl roku a navštívilo ji více než 24 milionů turistů z celého světa. (Expo 2020 Dubai, 2022)

Další výhodou je velmi dobrá poloha státu v kombinaci s výbornou dostupností pro mezinárodní aerolinky. (The UAE Ministry of Economy, 2021) Jedna z národních aerolinek se nazývá Emirates a pochází přímo z Dubaje. Létá do osmdesáti zemí světa, dnes má jednu z největších flotil a ročně přepraví asi 19 milionů cestujících. (Emirates, 2023) Druhou národní aerolinkou je mladší Etihad Airways, jejíž flotila i počet destinací je nižší než u Emirates a mateřským emirátem je Abú Zabí, kde má dodnes svoji základnu a školicí centrum. Vstup do země je možný s platným cestovním pasem a platným cestovním vízem, které lze snadno získat. Jeho platnost je 5 let a jedna návštěva může trvat až 90 dní s možností prodloužení. (The UAE Ministry of Economy, 2021)

Velkou příležitostí a budoucím cílem v oblasti cestovního ruchu se pro Spojené arabské emiráty stal fenomén udržitelného turismu a ekoturismu. Global Sustainable Tourism Council (2023) na svém oficiálním webu definuje udržitelný turismus jako turismus, jehož podstata spočívá v udržitelných postupech. Jde tedy o uvědomění si jak negativních, tak pozitivní dopadů na cestovní ruch, přičemž za negativní dopady můžeme považovat ničení přírody či odliv kapitálu zahraničními investory. Naopak mezi pozitivní dopady řadíme tvorbu nových pracovních míst, ochranu a propagaci kulturního dědictví či obnovu krajiny.

Příručka vydaná World Tourism Organization a United Nation Environment Programme (2005) říká, že udržitelný turismus má následovat tři základní principy – rozumně využívat zdroje životního prostředí a zároveň chránit přírodu a její dědictví, přistupovat k navštívené zemi s kulturní tolerancí a respektovat její sociokulturní jedinečnost a rovnoměrně distribuovat ekonomické výhody pro všechny zúčastněné strany a tím mimo jiné přispívat snížení chudoby. Ekoturismus je naopak přímo spjatý s přírodními oblastmi a jejich poznáváním, a to s ohledem na místní obyvatele a životní prostředí. (WTO a UNEP, 2005)

Turismus je jedním z nejdůležitějších odvětví celosvětové ekonomiky a má jak pozitivní, tak negativní dopady hned na několik oblastí, jako je například životní prostředí či ekonomický rozvoj, a jelikož si společnost tyto dopady uvědomuje, snaží se je minimalizovat. Spojené arabské emiráty se snaží tomuto „trendu“ jít naproti a stát se turisticky udržitelnou destinací. Právě tuto ideu propagující udržitelnost v souladu s programem United Nations Sustainable Development Goals bylo cílem prezentovat během Expo 2020 Dubai. (Gulf News, 2019) Rozvíjení a transformace cestovního ruchu směrem k udržitelné budoucnosti vláda považuje za jednu z cest, jak snížit ekonomickou závislost země na neobnovitelných zdrojích. Jelikož si vláda uvědomuje negativní dopady na krajinu, je na cestě k uhlíkové neutralitě, již chce dosáhnout do roku 2050. Tato cesta za uhlíkovou neutralitou si již vyžádala velmi vysoké investice do projektů v souladu s ochranou životního prostředí a do obnovitelných zdrojů energie, které budou na této cestě klíčové. (Vij a Vij, 2012; The UAE Government portal, 2023)

3.2 Sociální aspekty

3.2.1 Vzdělání

Vzdělávací systém ve Spojených arabských emirátech byl v minulosti velmi svázán s náboženstvím a v průběhu historie prošel čtyřmi hlavními vývojovými stadii.

1. Mutawa a katateeb

Tento styl výuky byl rozšířený do konce devatenáctého. století a vzdělání měl na starosti tzv. mutawa, což je jiný název pro imáma. Vzdělávání probíhalo na různých místech včetně mešity a imámovy vlastního obydlí. (Al Najjar, 2022) Výuka byla především nábožensky orientovaná a nebyla pevně spjata s konkrétním místem. V bohatších komunitách a později na celém území se z této organizace vyvinul systém katateeb. Jednalo se o organizovanou formu výuky, která byla svázána s konkrétním místem. Obsah vyučované látky už nebyl čistě religiózní a přistoupilo se k výuce matematiky, vědy a jazyka. (Ali a kol., 2018) Před oficiálním vznikem nezávislého státu Spojené arabské emiráty byl tento systém rozšířen především v přímořských a obchodně aktivních lokalitách. (Alhebsi a kol., 2015)

2. Vzdělávací okruhy

Styl vzdělávání, který je velmi podobný systému katateeb, nicméně je více systematický a intenzivnější, typický pro období dvacátého století. Učitelé často přicházeli ze Saúdské Arábie a byli více vzdělaní v oblasti matematiky, jazyka, historie i vědy. Výuka běžně probíhala v místních mešitách, domech, palácích místních šejků, zahradách, ale stále neexistovaly oficiální školy. (Alhebsi a kol., 2015)

3. Částečně organizovaná výuka

Vzdělávací okruhy nahradil modernější systém částečně organizované výuky, která na scénu přišla začátkem dvacátého století, ještě před začátkem první světové války. V této fázi vývoje vzdělávacího systému dochází k založení prvních oficiálních škol s motivací pozvednout arabskou kulturu, jazyk a náboženství. (Al Najjar, 2022) První škola na území Spojených arabských emirátů byla založena v roce 1907 na území dnešního emirátu Šardžá a nesla název Taimia Mahmoudia. Navštěvovat ji mohlo až 300 dětí z Šardžá a přilehlých emirátů. Škola dětem neposkytovala jen základní vzdělání, ale i materiální zázemí. (Ali a kol. 2018) O 5 let později, v roce

1912, vznikla škola v Dubaji, a tu pak následovaly další školy na různých místech. (Alhebsi a kol., 2015)

4. Moderní vzdělávací systém

Poslední velkou reformou bylo převzetí Kuvajtského vzdělávacího systému. První školu, která systém přejala, byla Alqasimilah v Šardžá roku 1953, o rok později zde vznikla stejnojmenná škola pro dívky, později přejmenovaná na Fatima A'zahra'a. Celý systém se skládal ze tří stupňů – první stupeň³, který byl na 6 let, přípravný stupeň⁴ a druhý stupeň⁵, přičemž každý trval 3 roky. Od roku 1971, kdy došlo k oficiálnímu založení federace, se stalo vzdělání pro místní bezplatným a první stupeň byl povinný pro všechny děti, tedy jak pro chlapce, tak pro dívky. (Alhebsi a kol., 2015)

Od svých počátků ušlo emirátské vzdělávání dlouhou cestu a místní vláda se celý systém snaží stále zdokonalovat. Navzdory tomu je však pedagogický systém stále ovlivněn tradicemi islámu, který je pořád velmi podstatnou a povinnou součástí vzdělání. (Al Najjar, 2022) I přes vliv náboženství vláda usiluje o co nejkvalitnější vzdělání a považuje ho za podstatnou investici do rozvoje státu a jeho budoucnosti. I proto si stanovuje cíle a pravidelně představuje a aktualizuje strategie pro další rozvoj, jako například The Ministry of Education Strategy 2010–2020, Ministry of Education's strategy for 2017–2021 nebo The National Strategy for Higher Education 2030. (The UAE Ministry of Education, 2022) Všechny tyto strategie mají jeden společný cíl, a sice zajistit co nejlepší vzdělání pro co nejvíce studentů tak, aby byli co nejlépe připraveni reprezentovat Spojené arabské emiráty na celosvětovém trhu a zároveň podporovat rozvoj státu. Vláda věří, že mladí studující lidé jsou budoucností jak v ekonomické, sociální a vědecké, tak i v environmentální sféře a chce rovněž zvýšit znalost arabského jazyka a náboženských tradic u dětí do 15 let. (School Inspection Framework, 2017) Na úspěšnost vzdělávacího systému nám ukáže také míra gramotnosti, která se s postupem let zvyšuje. V roce 1975 zde bylo 54 % gramotného obyvatelstva staršího 15 let a v roce 2021 je už 98 % dospělé emirátské populace gramotné. (Světová banka, 2021)

---

³ Z anglického „primary“

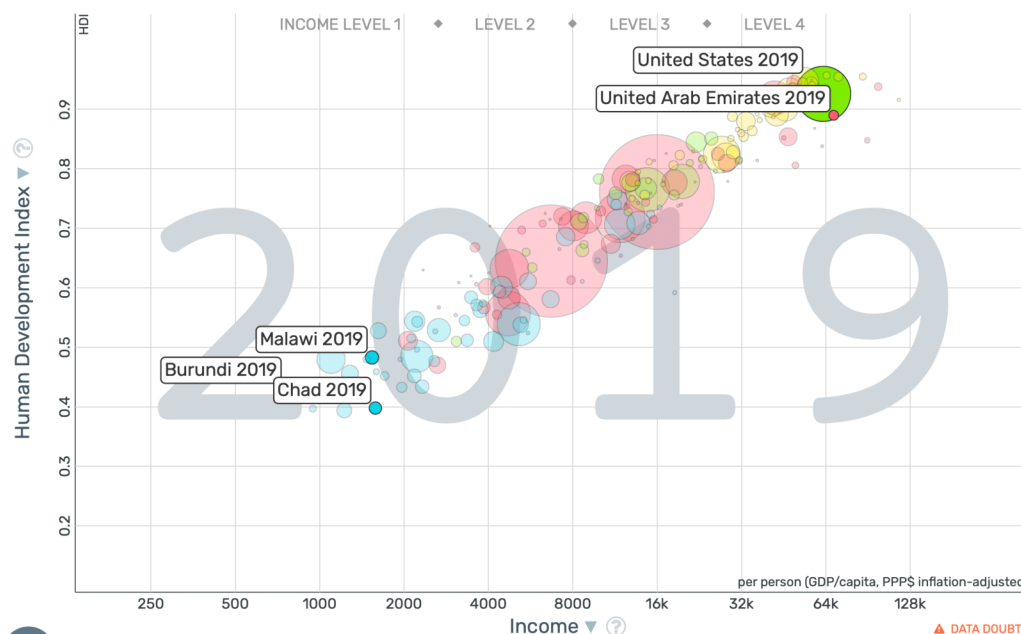
⁴ Z anglického „preparatory“

⁵ Z anglického „secondary“

Studenti mají také možnost si zažádat o různá stipendia pro studium v zahraničí, což taktéž podpoří dlouhodobé rozvojové cíle země. Mimo jiné je možné podstoupit speciální tříleté vzdělávání s názvem Arab Space Pioneers zaměřující se na vesmírný sektor a jeho rozšíření a zdokonalování. (The UAE Government portal, 2023) V roce 2014 vznikla Vesmírná agentura Spojených arabských emirátů (The United Arab Emirates Space Agency, UAESA), která se zabývá výzkumem v oblasti vesmíru a také vývojem nových technologií pro jeho prozkoumávání. (International Astronautical Federation, 2016) Vláda ve svých vizích plánuje hned několik projektů v rámci vědy a výzkumu. Jedním z nich je Emirates Lunar Mission, jehož cílem je vývoj a vyslání lunárního roveru na Měsíc, a to do roku 2024. Rover tam bude zkoumat povrch Měsíce a jeho fyzikální a chemické vlastnosti. (The UAE Government portal, 2023) Spojené arabské emiráty mají velmi ambiciózní cíle, co se vesmírné politiky týká, čímž vláda usiluje o posílení tohoto odvětví na hospodářství státu. Jedním z cílů je zajistit rozvoj a posílení bezpečnosti v ekonomických, sociálních a enviromentálních otázkách, prostřednictvím tohoto sektoru přispět k diverzifikaci ekonomiky, řídit své vlastní průzkumné vesmírné mise a podílet se na misích jiných zemí. (National Space Policy, 2016)

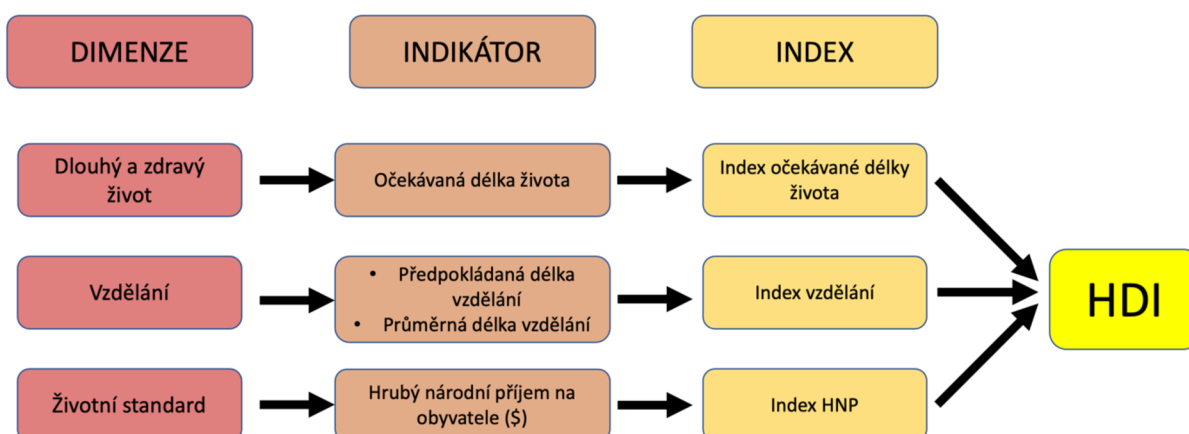
3.2.2 Index lidského rozvoje (HDI)

V roce 1990 byl vydán první Human Development Report, ve kterém se úroveň vyspělosti státu nezakládá pouze na hodnotě hrubého domácího produktu, ale zvažuje i jiné faktory, dle kterých se dá rozvoj měřit. Byl představen nový index, který spojuje různé oblasti lidského rozvoje, aby pomohl přesněji vyjádřit a zároveň zjednodušit obraz o vyspělosti států. Samotná metodika indexu prošla od jeho prvního oficiálního představení několika úpravami, ale jeho princip zůstal stejný. (UNDP, 2023) V minulosti byly terčem třeba vybrané měřené indikátory. Například gramotnost je podle Linda (1991) na rozdíl od HNP a očekávané délky života otázkou kultury a nikoli lidského rozvoje. Jako příklad uvádí kulturu Inků a Haidů, kteří přestože nebyli gramotní, jejich národy byly velmi vyspělé. Dalším jeho argumentem je chybějící definice gramotnosti, a tedy že nelze srovnávat úroveň gramotnosti mezi státy. (Lind, 1991) Tabarrok (2015) sice nepovažuje ukazatel reálného HDP za stoprocentně vypovídající, ale demonstruje určitou souvislost mezi HDP na obyvatele a očekávanou délkou života, HDI a štěstím obyvatel. Na obrázku 4 pozorujeme, že země, které mají vyšší příjmy, mají také vyšší hodnoty HDI.

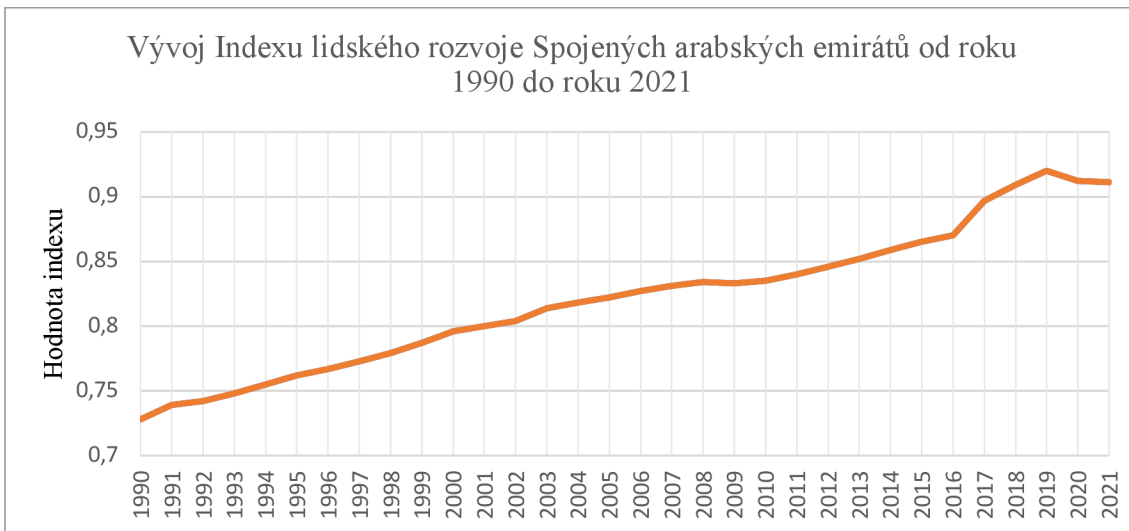

Obrázek 4: Vyjádření vztahu mezi příjmem na osobu a HDI, zdroj: Gapminder, 2023

Dnešní HDI vychází ze tří základních dimenzí lidského života – životní standard, dlouhý a zdravý život a dostupnost vzdělání. Pro každou z nich je zvolen vhodný měřitelný indikátor a dílčí index a pomocí výpočtu geometrického průměru těchto indexů je pak zjištěna konečná hodnota HDI. Výsledné hodnoty pro všechny posuzované státy se podle výsledku následně seřadí sestupně a vznikne rozdělení na státy s velmi vysokým, vysokým, středním a nízkým HDI. Hodnota výsledného indexu se pak pohybuje na stupnici od 0 do 1, přičemž čím vyšší hodnota indexu, tím vyšší míra rozvoje v daném státě. (UNDP, 2023) Ačkoli je tento index poměrně komplexní, existují i dnes jeho kritici, kteří tvrdí, že může být zavádějící a neposkytuje adekvátní obraz o vyspělosti daného státu, protože například nebere v potaz otázku genderu, diskriminace nebo chudoby. (Investopedia, 2022)

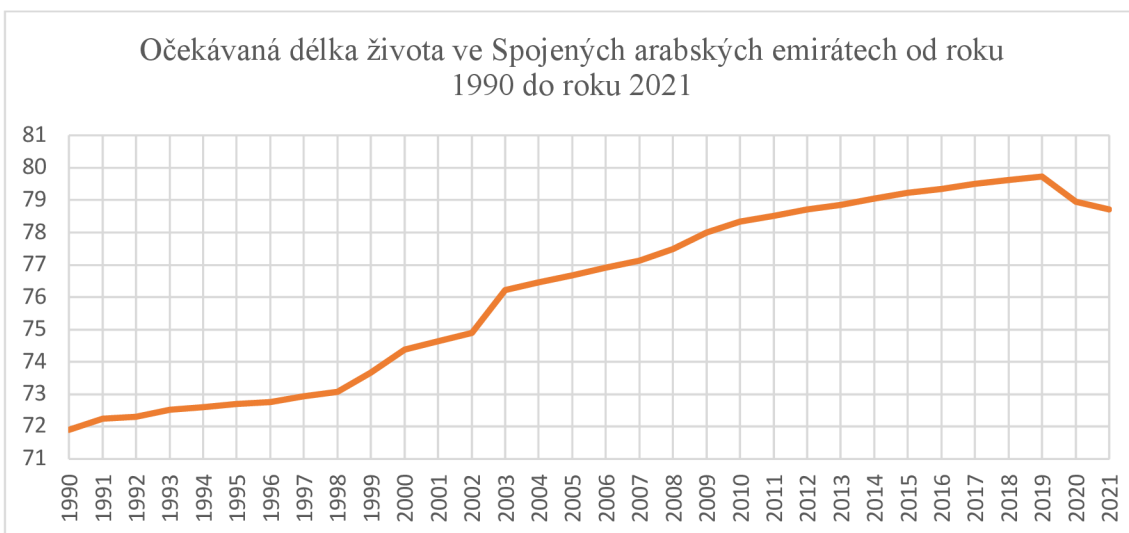

Obrázek 5: Schéma složek Indexu lidského rozvoje, zdroj: UNDP, 2023, vlastní zpracování

Graf 12: Vývoj Indexu lidského rozvoje Spojených arabských emirátů od roku 1990 do roku 2021, zdroj dat: UNDP, 2023, vlastní zpracování

Spojené arabské emiráty patří mezi země s velmi vysokou úrovní lidského rozvoje a v žebříčku zemí se objevují na 26. místě. Index byl naposledy vypočítán v roce 2021 s výslednou hodnotou 0,911. Očekávaná délka života po narození v roce 2021 dosáhla hodnoty 78,7 let, průměrná délka vzdělávání 12,7 let, očekávaná délka vzdělávání 15,7 let a HNP na obyvatele 62 574 dolarů. Hodnoty dílčích indikátorů postupem času rostou, a tedy i výsledný HDI postupem času roste. K poklesu došlo v roce 2020, kdy podobně jako u ostatních indikátorů šlo o reakci na světovou pandemii. (UNDP, 2023)

Graf 13: Očekávaná délka života ve Spojených arabských emirátech od roku 1990 do roku 2021, zdroj dat: UNDP, 2023, vlastní zpracování

V roce 2022 byly Spojené arabské emiráty jedinou arabskou zemí v první třicítce zemí s nejvyšším HDI. Podle ministra ekonomie Spojené arabské emiráty vidí lidský rozvoj jako

nepřetržitý proces, který nelze zastavit, a naopak je třeba ho podpořit, protože tím lze přispět k dosažení vizí budoucnosti, založené především na lidském faktoru. (Union of Arab Chambers, 2022)

3.2.3 Kriminalita

Dobré a reálné informace o Spojených arabských emirátech týkající se kriminality jsou všeobecně velmi těžce dohledatelné a nemají stoprocentně vypovídající hodnotu. (Laycock, 2014) Podle serveru Numbeo, který poskytuje data na základě zkušenosti lidí z celého světa a není pod záštitou žádné vlády ani mezinárodní organizace, jsou Spojené arabské emiráty vhodnou a bezpečnou zemí jak pro krátkodobou návštěvu, tak pro dlouhodobé bydlení. Index kriminality aktuálně nabývá hodnoty 15, což znamená velmi nízký. Samotný index se počítá z několika kategorií možných kriminálních činů a může nabývat hodnot od 0 do 100, přičemž platí čím nižší hodnota, tím nižší kriminalita v zemi. Při jeho výpočtu se počítá s hodnotami za poslední 3 roky.

Ze sedmi emirátů mají nejnižší Index kriminality Rás Al-Chajmá a Abu Zabí, kdy oba emiráty mají index nižší než 12. Nejhuře je na tom emirát Dubaj, který se dostává na hodnotu 16,3. (Numbeo, 2023) Tento emirát se svou iniciativou snaží o co největší snížení kriminality v zemi. Fungují zde velmi přísná pravidla a zákony, města jsou pod neustálým dohledem kamerového systému a všechny veřejné budovy i domy jsou vybaveny také alarmem. (The UAE Government portal, 2023) Účinnost zabezpečovacího systému v Dubaji potvrzuje například množství krádeží v roce 2013, kdy na 100 000 obyvatel připadlo 22 krádeží a v roce 2019 se tento počet snížil na 9,1 krádeže. Podobné snížení pozorujeme i u počtu násilných vloupání, přičemž v roce 2013 připadlo na 100 000 obyvatel necelých 11 vloupání a do roku 2019 se podařilo dostat na hodnotu jen 2,5. (Dubai Police, 2023)

Naopak velmi nebezpečnou oblastí je kybernetický prostor, který je v posledních letech často terčem útoků za účelem narušení bezpečnosti, získávání interních informací, podvodů, phishingových útoků, popřípadě podobných kybernetických zločinů. Hlavním cílem je finanční sektor. Nejvíce útoků bylo zaznamenáno v období pandemie Covid-19 a celkem se jejich počet vyšplhal na 617 000 phishingových útoků. (Al-Sham, 2021)

Oficiální web vlády poskytuje volně dostupná data týkající se kriminality v podobě zprávy za 1 rok. Nejnovější dostupná statistika je za rok 2021 a měly by v ní být zahrnuty všechny kriminální činy spáchané na území celého státu. (The UAE Government portal, 2023) Ačkoli se jedná o oficiální informace vydané vládou, neznamená to, že jsou tyto údaje nezpochybnitelné.

Název kriminálního činu	četnost
Obchodování s lidmi	22
Těžké ublížení na zdraví (včetně případů končících smrtí)	70
Dovoz a držení drog	4
Krádeže	22
Znásilnění	12
Pokus o vraždu	24
Vražda	43
Vloupání, přepadení	75

Tab. 1: Výčet nahlášených kriminálních činů a jejich četností v roce 2021, zdroj dat: UAE Government Portal, 2023, vlastní zpracování

Laycock (2014) ve svém článku uvádí, že ve Spojených arabských emirátech je pravděpodobně větší počet nehlášených trestných činů či přestupků, než tomu je v západních zemích. Především pro osoby, které nemají emirátskou národnost, je poměrně složité hlásit drobnější zločiny, a proto by se mohlo zdát, že k nim vůbec nedochází. (Laycock, 2014) A jelikož je asi 90 % obyvatel bez státního emirátského občanství, nemají prakticky žádná politická práva. Do roku 2021 bylo pro cizince, který nemá emirátské rodiče, téměř nemožné emirátské občanství získat. Výjimka platila pouze pro ženu, která se vdá za emirátského muže. (Freedom House, 2021)

Další stinnou stránkou je počet zločinů spáchaných na ženách, jelikož se stále jedná o muslimskou zemi a co se týká rodinného života, přistupuje se k ženě v souladu s islámským právem šaría. (Freedom House, 2021) Ženy, které jsou oběťmi zločinů, to jen zřídka nahlásí, protože by to mohlo působit ostudně nebo mají strach například ze svých manželů či otců. (Laycock, 2014) Oficiální data z roku 2021 zaznamenala 16 nahlášených kriminálních činů, jejichž oběťmi byly ženy ve věku od 9 do 42 let, různého stupně vzdělání a společenského postavení. Ve 12 případech šlo o znásilnění a 4 případy byly definovány jako těžké ublížení na zdraví s délkou pracovní neschopnosti na minimálně 20 dní. (The UAE Government portal, 2021)

Spojené arabské emiráty jsou považovány za jednu z nejméně zkorumpovaných zemí Perského zálivu. Vláda se snaží zefektivnit fungování byrokracie, nicméně její činnost je podobně jako údaje státních podniků velmi netransparentní a veřejnosti nedostupná. (Freedom House, 2021)

3.2.4 Index svobody a lidská práva

Index svobody je vytvořen a každoročně aktualizován americkou neziskovou organizací Freedom House. Organizace byla založena roku 1941 s cílem podpořit boj proti fašismu a v průběhu let se její působení rozšířilo na globální úroveň, stejně jako problémy, kterým se věnuje. V roce 1973 organizace představila novou iniciativu pro klasifikaci zemí známou jako *Freedom in the World*, kde země rozděljuje do tří kategorií: svobodná, částečně svobodná a nesvobodná, s cílem znázornit míru svobody ve světě. Základ pro tvorbu Indexu svobody tvoří vybraných třináct oblastí, které by měly nejlépe reflektovat míru svobody ve světě. Samotná metodologie indexu se v průběhu let upravovala v reakci na aktuální situaci ve světě, aby vždy podala co nejpřesnější výstupy. Na jeho tvorbě se podílejí pracovníci nejenom Freedom House, ale i externí analytici a poradci jak z akademického, tak z lidskoprávního prostředí. Proces vytvoření konečného indexu se skládá ze dvou částí – skóre a status. Pro přehlednost mají analytici předpřipravený soubor otázek, které jim pomohou neopomenout zvážit žádný z problémů vedoucích k finálnímu výsledku. (Freedom House, 2023)

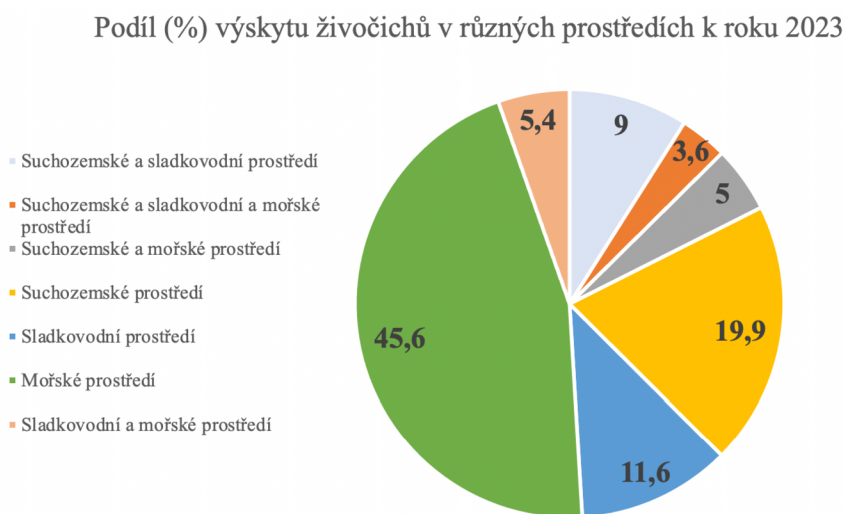
Index svobody ve Spojených arabských emirátech se v průběhu posledních 5 let nezměnil, země je klasifikována jako nesvobodná. V číselných hodnotách nabývá váhy 17/100. Podobně hodnoceny jsou i zbylé státy Perského zálivu. V zemi neexistuje nic jako svobodná média. Všechna jsou regulována zákonem a zakazují jakoukoli kritiku vlády a politického systému. Autoři se tedy musí zdržet vlastních názorů a podávat informace v souladu se stanovisky vlády. Podobná cenzura platí i pro akademické prostředí. Výuka islámu je pro studenty povinná a učební texty a osnovy jsou pod záštitou Ministerstva školství. (Freedom House, 2023) V roce 2018 byl zatčen britský student Matthew Hedges, který ve Spojených arabských emirátech prováděl svůj doktorský výzkum. Byl obviněn ze špionáže a uvězněn na doživotní. Následně byl díky mezinárodnímu tlaku deportován zpět do Británie. (Parveen a Wintour; Batty, 2018)

Neplatí zde nic jako svoboda vyjadřování ani shromažďování, jakýkoli pokus o opozici je přísně trestán. Ačkoli je aktivita nevládních organizací oficiálně povolena, neplatí pro ně svoboda a svou činnost taktéž podřizují vládě. Je důležité si uvědomit, že většina osob žijících na území Spojených arabských emirátů jsou cizinci, kteří mají jiné pracovní podmínky než místní obyvatelé. Nemohou se angažovat v žádných organizacích nebo se účastnit stávek (např. stávek kvůli nevydaným platům či špatným pracovním podmínkám). V takové situaci riskují v lepším případě vyhoštění ze země. (Freedom House, 2023)

3.3 Environmentální aspekty

3.3.1 Biodiverzita

Spojené arabské emiráty mají díky své poloze velmi teplé a suché přírodní podmínky. Osmdesát procent rozlohy státu zastupuje pouštní ekosystém, necelé tři horský, zbytek pobřežní a mořský. Navzdory tomu se mohou pyšnit bohatou faunou a flórou. Na jejich území je hlášen výskyt 48 druhů suchozemských savců, téměř tisíce druhů rostlin, 440 druhů ptáků, 40 druhů korálových útesů je domovem téměř 500 druhů mořských ryb, tisíce druhů bezobratlých živočichů, mořských řas, několika druhů želv a mořských savců. (Convention on Biological Diversity, 2023) Nejvíce, asi 80 %, pozemské a mořské populace se nachází v Abú Zabí (Al-Dhaheri, 2017). Z grafu 14 je patrné, že více než polovina živočichů žije v moři, případně se jedná o obojživelníky, kteří pobývají také na pevnině. Přibližně 11 % živočišných druhů je zapsáno na červeném seznamu ohrožených druhů, přičemž 16 druhů je klasifikováno jako kriticky ohrožených. Přibližně tisíc mořských druhů je ohrožováno rybolovem a jedněmi z nejvíce ohrožujících oblastí jsou výstavba a rozšiřování městských částí na úkor biodiverzity a dále pak turisticky koncentrované oblasti (IUCN, 2023)

Graf 14: Grafické rozmístění živočišných druhů v různých ekosystémech, zdroj dat: IUCN, 2023, vlastní zpracování

Vláda Spojených arabských emirátů se v reakci na úbytek některých druhů a v reakci na aktuální klimatickou situaci ve světě snaží rozvíjet svoje strategie pro ochranu biodiverzity. (The UAE Government portal, 2023) V roce 1995 byla založena první čtyři veřejně chráněná mořská území emirátem Fujajrah a o pár let později také v Dubaji a Abú Zabí. (Tourenq a Launay, 2007) V roce 2020 se v zemi nacházelo 49 chráněných území. Místní vláda tímto

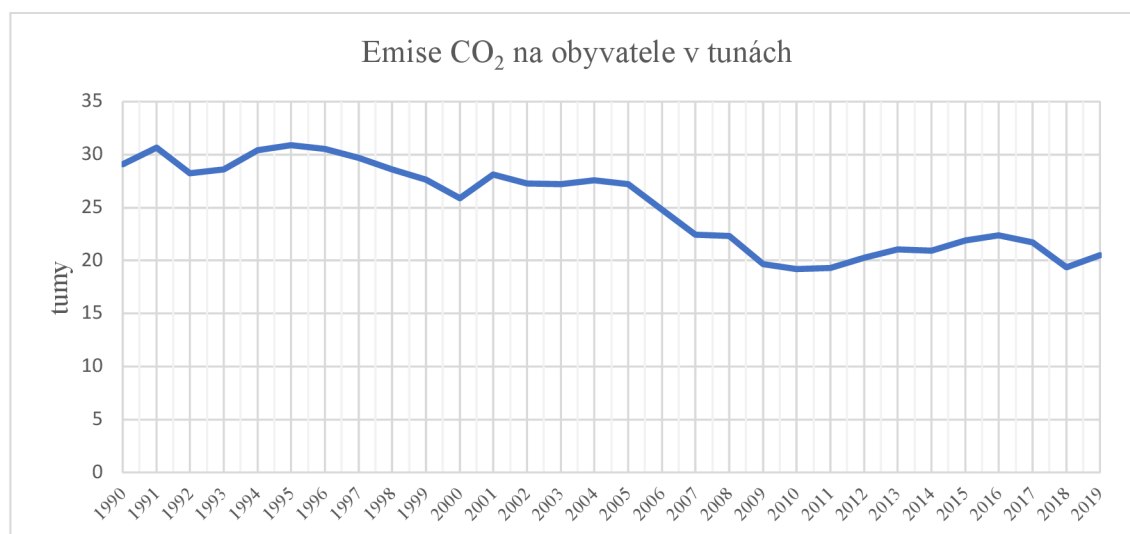
usiluje o ochranu těchto území nejen zlepšením stavu životního prostředí a ochranou kriticky ohrožených druhů před vyhynutím, ale také protože chce podpořit jedno z nově rostoucích odvětví – ekoturismus. (The UAE Government portal, 2023) Chráněná území jsou klíčovou složkou ochrany biodiverzity, protože pro velkou část živočichů jsou jedinou možností pro přežití a zachování rovnováhy mezi přírodou a intenzivně obhospodařovanou krajinou. Kolem roku 2000 se začaly objevovat nové vyhlášky a zákony, které se snaží ochranu místní biodiverzity podpořit a využít ji jakožto investici do své budoucnosti. (Tourenq a Launay, 2007) V roce 2013 vyšla v platnost čtyřletá strategie, která se věnovala biologické bezpečnosti a představila plán ochrany před biologickými riziky. Vláda cílí také na studenty, aby zvýšila povědomí o vhodném a žádoucím chování k přírodě mezi budoucími generacemi a posunula Spojené arabské emiráty směrem k udržitelné budoucnosti. Jako předloha k takovému vzdělávání byla představena Národní strategie environmentálního vzdělávání a uvědomění, jejíž trvání bylo stanoveno na 6 let, a to od roku 2015 do roku 2021. (The UAE Government portal, 2023)

3.3.2 Životní prostředí

Jak již bylo zmíněno výše, Spojené arabské emiráty jsou stát, který v posledních 50 letech zaznamenal velmi rychlý rozvoj. Takto rychlý rozvoj bohužel nemá příliš pozitivní dopady na životní prostředí. (Gardner a Howarth, 2009) Ekologové často poukazují také na to, že takové tempo růstu povede v budoucnosti k neudržitelné modelu využívání zdrojů. Příčiny pak můžeme najít ve výstavbě mega hotelů, umělých ostrovů, nákupních center, mrakodrapů, zábavních parků nebo také uměle vytvořených lyžařských středisek, přičemž všechno pro svou funkci využívá velké množství energie. (Vij a Vij, 2012) Ve Spojených arabských emirátech, podobně jako například v zemích Evropské unie, je od roku 1999 uzákoněno, že každý větší stavební projekt či jiný zásah do krajiny musí projít procesem zvaným EIA (Environmental Impact Assessment). (Gardner a Howarth, 2009) Podle UNEP je EIA nástrojem používaným k identifikaci ekonomických, environmentálních a sociálních dopadů projektu před rozhodnutím o jeho realizaci. Nicméně je běžné, že se analýzy možných negativních dopadů provádějí až po samotném odsouhlasení stavby nebo se používá rychlé zhodnocení situace, které trvá v řádu maximálně pár dní a často podává zkreslené informace, jelikož nebere ohled na proměnlivost ekosystémů a sezónnost. (Gardner a Howarth, 2009) Jedním z příkladů environmentálního zatížení krajiny jsou projekty uměle vytvořených ostrovů v Dubaji. První ostrovy se objevily v roce 2001.

Výstupem byl ostrov ve tvaru palmy s názvem „Palm Jumeirah“. V následujících letech vznikly také další projekty umělých ostrovů, jejichž výstavba však představuje negativní dopady na mořský život a nadměrné využívání zdrojů, například zánik korálů a živočichů pod nánosy sedimentů nebo ovlivnění mořského proudění. (Pierini, 2022; Butler, 2005)

Vláda Spojených arabských emirátů na svém webu představuje seznam největších environmentálních hrozeb a problémů, se kterými se stát potýká. Patří mezi ně znečištění vzduchu, desertifikace a degradace půdy, produkce odpadu, nadměrný rybolov, omezené množství zásob sladké vody, invazivní druhy a produkce emisí oxidu uhličitého. (The UAE Government portal, 2023) V roce 2008 se Spojené arabské emiráty zapsaly do dějin jako země s největším množstvím emisí oxidu uhličitého (CO₂) na obyvatele. (WWF Report, 2010) Celkové množství emisí, které země produkuje, se rok od roku zvyšuje. (Vij a Vij, 2012) V roce 2019 Spojené arabské emiráty vyprodukovaly 188 860 kilo tun emisí, přičemž v roce 1990 to bylo 55 200 kilo tun. Na grafu 15 můžeme sledovat rostoucí trend. (Světová banka, 2023) Tento trend by se měl co nejdříve obrátit a do roku 2050 by se měly Spojené arabské emiráty stát uhlíkově neutrálním státem. (The UAE Government portal, 2023)

Graf 15: Počet emisí CO₂ na obyvatele v tunách, zdroj dat: Světová banka, 2023, vlastní zpracování

Bylo představeno několik projektů (například Masdar City) a strategií, které konkrétně cílí na ochranu životního prostředí a přeorientování se na obnovitelné, energeticky efektivní zdroje. Spojené arabské emiráty podepsaly několik mezinárodních úmluv v souladu s udržitelnou budoucností a ochranou biodiverzity. (Tourenq a Launay, 2007) V roce 2005 byl ratifikován Kjótský protokol, na který navázala ratifikace Pařížské dohody v roce 2016.

V listopadu 2023 začne v Dubaji 28. ročník konference OSN o změně klimatu. (UNFCCC, 2023)

Dalším velmi vážným problémem jsou zásoby pitné vody a její dostupnost. Od samotného oficiálního vzniku státu si je vláda vědoma problémů týkajících se zdrojů vody, a proto na svém území nechala vybudovat potřebnou infrastrukturu, jako například distribuční sítě, čističky odpadních vod, odsolovací zařízení nebo několik přehrad. (Dawoud, 2004) Ty pomáhají zachycovat především dešťovou vodu a v některých případech chrání území před povodněmi. (The UAE Government portal, 2023) Průměrná spotřeba vody ve Spojených arabských emirátech je čtvrtá největší na světě a země nemá dostatečné přírodní zdroje k tomu, aby se této spotřebě přizpůsobila. (Alghafli, 2016) Čtyřicet dva procent z celkové potřeby vody se musí odsolit ve speciálních zařízeních. Velkou část vody spotřebuje místní zemědělství, které je navzdory aridnímu podnebí a salinitě půdy velmi vyspělé. Využívá ty nejmodernější zemědělské technologie, jako je například hydroponické pěstování, které mají společný cíl, a sice zajistit udržitelné zemědělství v zemi. (The UAE Government portal, 2023)

4 SWOT analýza

4.1 Strengths – silné stránky

- Biodiverzita,
- stabilní politický systém,
- rozvinutá infrastruktura,
- vysoká životní úroveň,
- vyspělé zdravotnictví,
- kvalitní, stále se zdokonalující vzdělávací systém,
- stipendijní programy od vlády,
- velké zásoby ropy a plynu,
- členství v OPEC,
- náboženská tolerance,
- příznivé investiční prostředí,
- bezpečné prostředí – nízká kriminalita,
- dobrá dostupnost (dopravní křižovatka),
- rostoucí a vysoký HDP,
- nízká nezaměstnanost,
- geografická poloha,
- pracovní příležitosti především pro kvalifikovanou pracovní sílu.

4.2 Weaknesses – slabé stránky

- Zásoba vody,
- regionální nestabilita okolních států,
- ztráta turistů díky pandemii Covid-19,
- ekonomická závislost na exportu ropy,
- vysoký podíl zahraniční pracovní síly,
- těžba ropy jako velký zásah pro životní prostředí,
- optimistické cíle pro budoucnost,
- velký vliv náboženství v postavení žen a dětí,
- nízká transparentnost a dostupnost dat,
- špatné životní a hygienické podmínky pro nekvalifikovanou pracovní sílu.

4.3 Opportunities – příležitosti

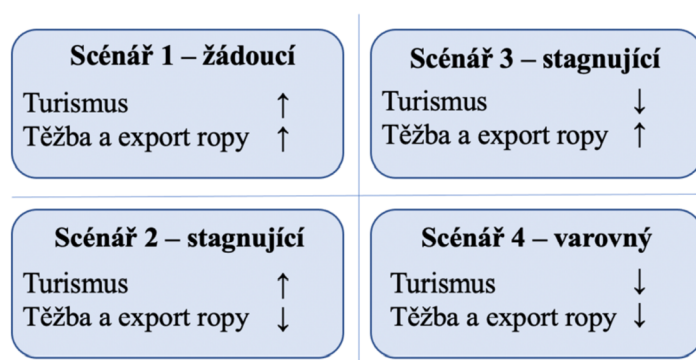
- Příznivé prostředí pro vědce a odbornou pracovní sílu,
- atraktivní prostředí pro turisty,
- podpora vědy a výzkumu ze strany vlády,
- orientace na obnovitelné zdroje,
- vhodné prostředí pro zahraniční investice,
- výhodné podnikatelské prostředí,
- spousta turisticky endemických atrakcí,
- příjemný poměr luxusu a ceny,
- teplé podnebí po celý rok, nízký úhrn srážek,
- vesmírný program,
- rozvoj ekoturistiky.

4.4 Threats – hrozby

- Rychlý ekonomický a sociální rozvoj,
- vytěžení zásob ropy a zemního plynu,
- globální oteplování,
- ztráta podzemní vody,
- vztahy s okolními státy,
- politická nestabilita regionu,
- rostoucí preference turistů pro nízkonákladové cestování, ztráta jejich zájmu,
- ropný zlom.

5 Možný budoucí vývoj

Při psaní následujících čtyř možných budoucích scénářů bylo využito dat popsaných v této práci. Na základě těchto dat jsou pro každý scénář zvoleny dva ukazatele (turismus a těžba a export ropy) a jejich možné kombinace. Těžbu a export ropy jsem zvolila na základě ekonomické významnosti pro stát a také proto, že tento ukazatel považuji za klíčový pro budoucí, zejména hospodářský, vývoj země. Turismus je v současné době velmi dominantním odvětvím. Země je turisticky vyhledávána a dle dat, analyzovaných v této práci, bude také velmi důležitým odvětvím pro budoucnost státu. Na obrázku 6 jsou znázorněny možné kombinace indikátorů a jejich možný trend.

Obrázek 6: Schéma kombinace indikátorů a trendu jejich možného vývoje, 2023, vlastní zpracování

5.1 „Sluncem zalité desetiletí“ – scénář 1

Jedním z možných budoucích scénářů pro Spojené arabské emiráty může být rostoucí trend u obou vybraných ukazatelů, a tedy jak rostoucí příjmy z ropy, tak rostoucí příjmy z turismu. Tento scénář by představoval ekonomicky žádoucí vývoj na následujících 10 let za předpokladu, že bude vysoká poptávka po ropě, nenastane žádná událost, která by poptávku po ní ohrozila, a zároveň bude rostoucí zájem navštívit tuto zemi.

Pokud by stát zvýšil objem těžby ropy a tím pádem by zvýšil i její export a zároveň by do země začalo cestovat více turistů, zvýšily by se příjmy z těchto odvětví a také jejich podíl na HDP. S rostoucím HDP by se dala očekávat také rostoucí míra inflace, nicméně její míra by nebyla nikterak vysoká a pohybovala by se kolem 5 %. Na míře nezaměstnanosti by byl vidět jen mírný pokles, jelikož by se především díky rostoucímu zájmu turistů zvýšila poptávka po zaměstnancích, vznikla by nová pracovní místa a zvýšil by se podíl nekvalifikované pracovní síly, především z rozvojových zemí. S narůstajícím zájmem

turistů by došlo také k rozšiřování hotelových resortů, které by zvyšovaly svoje ubytovací kapacity, stavěly by se nové residenční zóny a došlo by k dalšímu rozšíření infrastruktury. Vláda by díky vysokým příjmům mohla také více investovat do zdravotnictví, což by v delším časovém horizontu vedlo ke zvýšení očekávané délky dožití. Investice do vzdělávacího systému, podpora vědy a výzkumu a poskytnutí uplatnění pro absolventy na trhu práce by pomohly k postupné diverzifikaci ekonomiky. Spolu s podporou vědy a výzkumu by se vláda pokusila do země přilákat vědce a odborníky z jiných zemí (přiliv mozků). Na osobu i celkově by rostla životní úroveň.

Na druhou stranu nízké regulace omezující vstup do země a vysoká návštěvnost by ovlivnily množství kriminality, která by vzrůstala. Nadměrné využívání přírodních zdrojů, ať už k potřebám narůstající těžby, nebo turismu, by vedlo k celkovému zhoršení stavu životního prostředí. Zvýšilo by se znečištění obecně, uhlíková stopa by rostla, došlo by ke zhoršení stavu ekosystémů, vzrostla by spotřeba pitné vody, do jejichž zdrojů a jejich udržení by bylo třeba více investovat, aby bylo zajištěno dostatečné pokrytí potřeb obyvatel. Nicméně tyto dopady by se projeví až v delším časovém horizontu. Proto by se vláda snažila soustředit také na ochranu přírody a biodiverzity a chtěla by toto ohrožení a důsledky zmírnit.

5.2 Turismus všeho druhu, na každém rohu a pro všechny – scénář 2

V případě, že by klesla světová poptávka po ropě, ale zájem ze strany turistů by výrazně narůstal, by ve Spojených arabských emirátech došlo ke zpomalení růstu ekonomiky. Klesly by příjmy z těžby a exportu ropy, ale zároveň by se zvýšily příjmy z turismu. Nebyla by tedy pozorována výrazná změna v celkovém HDP a míra inflace by se zpomalila. Zvýšila by se nezaměstnanost v průmyslu, ale vznikly by nové pracovní pozice v sektoru turismu. Obyvatelé by si zachovali vysokou životní úroveň, kvalitní zdravotní péči i vzdělání. Díky velkému množství turistů by se očekávalo také zvýšení kriminality. Vláda by se orientovala především na rozvoj cestovního ruchu a na jeho odvětví, snažila by se do země nalákat co nejvíce turistů různých národností a různých věkových kategorií, rozšířila by své portfolio atrakcí, snažila by se turismus rozšířit do všech koutů státu a zároveň tento sektor diverzifikovat, zaměřit se co nejvíce na udržitelný turismus a ekoturismus. Snažila by se do země přilákat také zahraniční investory a pravděpodobně by vzniklo více tzv. *free zones*. Do popředí by se dostala také orientace na vědu a výzkum.

Ačkoli by došlo ke snížení těžby ropy, což by znamenalo pozitivní vliv na místní biodiverzitu, zvýšení počtu turistů a rozvoj tohoto odvětví by znamenal tak jako tak velkou zátěž pro životní prostředí. Stavby a rozšiřování hotelů a resortů, provoz zábavních parků, umělých lyžařských areálů atd. znamenají velkou uhlíkovou stopu a také ohrožení kapacity zdrojů pitné vody.

5.3 Vytěžíme, co půjde – scénář 3

Kdyby naopak výrazně poklesl turismus v zemi, ale zvýšila by se poptávka po ropě, krátkodobě by to znamenalo zpomalení růstu ekonomiky, nicméně podobně jako v předchozím modelu, míra inflace by se pravděpodobně snížila a zvýšila by se nezaměstnanost v oblasti turismu. Co nejvíce by se zvýšila produkce ropy, aby uspokojila vysokou poptávku. Nicméně by nebyl výrazně ohrožen životní standard místních obyvatel, vláda by se snažila rozšiřovat rezidenční zóny, zlepšovat infrastrukturu a hledat nové cesty vedoucí k udržitelnému rozvoji země po vyčerpání zásob nerostných surovin. Díky nižšímu počtu zahraničních turistů by se nezvyšovala kriminalita. Očekávaná délka života a průměrná délka vzdělání by zůstala víceméně konstantní. Vláda by se snažila co nejvíce zvýhodnit podmínky pro zahraniční investice a na vzestupu by byla věda a výzkum, zároveň by byla snaha o rozšíření z posílení finančního sektoru a bankovníctví.

V tomto modelu, kdy by hlavní roli hrála ropa, by se výrazně zvýšilo riziko upadající na životní prostředí, mohlo by dojít k narušení a znečištění půdy, vody a zvýšilo by se také riziko ropných havárií. Celý proces těžby a následného exportu ropy by představoval velkou zátěž pro místní přírodu, ovšem nedošlo by ke zvětšení uhlíkové stopy, a to díky klesajícím trendům v oblasti cestovního ruchu.

5.4 Diverzifikovat, hlavně rychle – scénář 4

Akutní problém by pro Spojené arabské emiráty znamenal klesající trend jak v turismu, tak v těžbě a exportu ropy. V takovém případě by se snížil HDP, klesala by míra inflace a vzrostla by nezaměstnanost, a to především v soukromém sektoru – jednalo by se hlavně o propuštění zejména nekvalifikované zahraniční pracovní síly. Došlo by ke snížení poptávky po nemovitostech, tedy by spadla i jejich cena a stát by se musel začít orientovat na jiná odvětví a co nejvíce podpořit zahraniční investice, bankovní sektor, informační technologie, vědu a výzkum. Právě věda a výzkum by mohly být jednou z cest zpět k prosperitě. Naopak

by se snížily investice do výstavby nových resortů a zábavních parků. Stát by se musel rychle přeorientovat na obnovitelné zdroje energie a zvýšit jejich podíl v energetickém mixu. Velký potenciál by byl především v energiích získaných ze slunečního záření a spalování odpadu.

Ačkoli by nedošlo k výrazné vlně nezaměstnanosti u emirátské populace, jejich životní standard by klesl. Pokud by vláda rychle nereagovala na potřebnou diverzifikaci ekonomiky, mohlo by dojít ke zhoršení úrovně poskytovaných služeb, jako je zdravotnictví či školství, a tím pádem by nastal obecný pokles v lidském rozvoji. Také by se snížila oblíbenost u zahraničních rezidentů a investorů, kteří Spojené arabské emiráty vyhledávají především díky příznivým podmínkám, jako je vysoká úroveň služeb, bezpečnost a stabilní politický systém. Vláda by se ale i tak snažila udržet zahraniční kapitál prostřednictvím zvýhodňování nákladů na bydlení, dopravu i ekonomickými investicemi.

Pro životní prostředí by na rozdíl od ekonomické prosperity tento model představoval spíše pozitivní výhledy, neboť by se snížila uhlíková stopa, zlepšila by se kvalita půd, podzemní vody a vzduchu a také by došlo ke snížení produkce odpadů.

5.5 Komentář k realitě

Z aktuálních dat, která Spojené arabské emiráty vykazují a jež jsou také popsána v této práci, je nejvíce pravděpodobný vývoj podle prvního scénáře, protože podle současného trendu roste počet turistů, příjmy z exportu ropy, inflace má dlouhodobě klesající trend a míra nezaměstnanosti je víceméně konstantní. Dlouhodobě pozitivní vývoj má také index lidského rozvoje a všechny jeho složky, samozřejmě s výjimkou období pandemie Covid-19, kdy se růst jednotlivých indikátorů zpomalil a některé indikátory se dokonce dostaly do záporných hodnot (například inflace). V současné době se také zlepšuje úroveň vzdělávání, které si vláda stanovila společně s vědou a výzkumem jako pilíř budoucího rozvoje. Stát se snaží plnit velké množství vizí a strategických plánů v různých oblastech, mimo jiné v oblasti životního prostředí, které se v posledních letech dostává kvůli probíhajícím klimatickým změnám do popředí. Ačkoli z dlouhodobého hlediska klesá počet produkováných emisí, což je jedním z cílů, jejich množství je stále velmi vysoké. Zároveň se zmenšuje množství zásob vody a vzhledem ke stálé expanzi turismu a stavbě nových residenčních oblastí, infrastruktury atd. je místní biodiverzita a životní prostředí zatíženo (například hotelové resorty, umělé ostrovy, zábavní parky, těžba aj.). Vláda se nyní aktivně

podílí na strategiích vedoucích k diverzifikaci ekonomiky, aby si Spojené arabské emiráty udržely svoji pozici v žebříčku nejbohatších zemí světa.

6 Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá vybranými indikátory z ekonomických, sociálních a environmentálních aspektů rozvoje. Jejím cílem bylo tyto indikátory v kontextu Spojených arabských emirátů rozebrat a popsat jejich vývoj, trend a následně na základě rozebraných dat identifikovat silné a slabé stránky spolu s externími faktory hrozeb a příležitostí, tedy sestavit SWOT analýzu. Ucelený přehled o této zemi podpoří čtyři potenciální možné scénáře budoucího rozvoje.

Na začátku, tedy v první a druhé kapitole, jsem se věnovala obecně-geografickým souvislostem a historii státu, která je velmi bohatá, a proto jsem se pokusila vybrat nejdůležitější a nejvíce historické události podmiňující dnešní podobu státu, jako je například příchod koloniálních Evropanů nebo zahájení těžby ropy. Fyzicko-geografické podmínky a poloha tvoří zásadní faktor, který značnou měrou napomohl k rychlému rozvoji státu (právě proto, že se stát nachází v oblasti velkých zásob ropy). Ačkoli státem přímo prochází obratník raka, příliš zde neprší a na většině území se nachází poušť, jsou zde také úrodné oblasti, vodní nádrže a hornatý terén. Stručně jsou představeny jednotlivé emiráty, základní politické údaje země a náboženství. Nebyla opomenuta také otázka migrace, protože migranti tvoří většinu obyvatel státu a pracovní síly. Z analyzovaných dat vyplynulo, že především nízké kvalifikovaná pracovní síla je velmi často vystavovaná špatnému zacházení a nevhodným hygienickým a životním podmínkám. Právě tato skutečnost je často kritizována ze strany organizací, které se primárně věnují lidským právům.

Třetí kapitola už rozebírá samotné indikátory. Pro co nejlepší přehlednost je kapitola rozdělena do tří podkapitol (ekonomické, sociální a environmentální aspekty). Z ekonomických indikátorů jsem zvolila HDP, inflaci, export, nezaměstnanost a turismus. Pomocí grafů je znázorněn jejich dlouhodobý vývoj a každý indikátor je také podrobněji rozebrán. Ve výsledku jsem zjistila, že ekonomické indikátory spolu do jisté míry souvisí. Všechny reagují na aktuální situace ve světě, které jejich vývoj podmiňují. Je patrné, že nejvíce určující komoditou, která je promítnuta do všech ekonomických indikátorů, je ropa a příjmy z ní pocházející. Je znázorněno, že se jedná o nestabilní neobnovitelnou surovinu, která v reakci na zlomové události, jako je krize, konflikty nebo pandemie, podléhá častým fluktuacím. V současnosti je v procesu několik iniciativ s cílem diverzifikace ekonomiky. Míra nezaměstnanosti je ve Spojených arabských emirátech velmi nízká, velmi na ni působí

vysoký podíl zahraničních pracovníků. V souvislosti s tím je výrazný rozdíl také v zaměstnanosti dle sektoru.

Sociální aspekty rozvoje jsou reprezentovány indikátory HDI, vzděláním a kriminalitou. Index lidského rozvoje v sobě skrývá hned několik dimenzí. Od roku 1990 se všechny dimenze stabilně rozvíjí, například očekávaná délka života se ze 71,9 let zvýšila na 79,7 let v roce 2019. K mírnému poklesu došlo v roce 2020 v důsledku pandemie Covid-19, ale i přesto je země na předních příčkách v oblasti lidského rozvoje. Napomáhá tomu také vzdělávání, které si v průběhu historie prošlo velkými změnami, a vláda se stále snaží vzdělávací systém modernizovat a podporovat. Podkapitola věnovaná kriminalitě a lidským právům popisuje jak množství a typ kriminálních činů spáchaných na území země, tak upozorňuje na problematiku nehlášených zločinů, nerovnosti lidských práv cizinců, migrantů a zločinů spáchaných na ženách. Ačkoli dle Indexu lidského rozvoje je klasifikovaná jako země s vysokou úrovní rozvoje, Index svobody ji klasifikuje jako nesvobodnou.

V poslední části této kapitoly je představena problematika životního prostředí a biodiverzity. Je zde rozebrán negativní vliv těžby ropy a stavebního průmyslu, počet vyprodukovaných emisí oxidu uhličitého, vliv nadměrného využívání vodních zdrojů, odsolování vody či klimatická změna. Jsou zde popsány také národní strategie na ochranu biodiverzity a vize na zajištění pozitivní budoucnosti země.

Poslední část této práce je věnována praktickým výstupům, které si tato práce klade za cíl. Z dat získaných při psaní vychází SWOT analýza a následně jsou formulovány potenciální možné budoucí scénáře. Ve čtvrté kapitole jsou identifikovány interní faktory, tj. slabé a silné stránky Spojených arabských emirátů, a poté ty externí, tedy hrozby a příležitosti. V páté kapitole vznikly čtyři potenciální scénáře, které byly formulovány na základě dvou zvolených indikátorů (turismus, těžba ropy) a jejich možných kombinací. První scénář nese kombinaci rostoucích trendů u obou indikátorů a já bych ho považovala za krátkodobě ekonomicky žádoucí a i pravděpodobný, pokud by nenastala žádná výrazná situace ve světě, která by se promítla jak do trhu s ropou, tak do odvětví turismu. Ekonomika a životní úroveň by rostla, turismus by se mohl dále rozvíjet a stát by měl více času se soustředit na vědu a výzkum, tedy na budoucí diverzifikaci ekonomiky. Druhý a třetí scénář by mohl být také stagnační. Jednalo by se o kombinaci, kdy jeden indikátor bude rostoucí a jeden klesající.

V takovém případě by se růst ekonomiky zpomalil, ale obyvatelé by stále měli vysokou životní úroveň. Poslední model, kdy mají oba indikátory klesající trend, by byl definován jako varovný, protože by země utrpěla ztráty svých dominantních příjmů, a to jak z ropného průmyslu, tak z turismu. Vláda by musela na takovou situaci velmi rychle reagovat. V dlouhodobější perspektivě by došlo k poklesu životního standardu a zhoršila by se úroveň služeb. Kdybychom se na scénáře podívali z jiného úhlu pohledu, a sice z toho environmentálního, tak by nám jako žádoucí scénář vyšel ten, v němž kombinujeme klesající trend u obou indikátorů.

Zdroje

AL-ABED, Ibrahim a Peter HELLYER, 2001. *United Arab Emirates: A New Perspective*. London: Trident Pres. ISBN 978-1900724470.

Abu Dhabi. In: *Britannica* [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/place/Abu-Dhabi-emirate>

ALBUAINAIN, Reem M. *Unemployment Rate in The United Arab Emirates: The Case of Abu Dhabi* [online]. 2023 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://erf.org.eg/app/uploads/2016/06/0404_final.pdf

AL-DHAHERI, Shaika Salem. *Abu Dhabi State of Environment Report 2017* [online]. In: . Environment Agency, 2017 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.soe.ae/wp-content/uploads/2017/10/environmental-report-biodiversity.pdf>

ALGHAFLI, Shaikha Saif Mohamed. *Challenges to the Governance of Water Security in the UAE* [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://scholarworks.uaeu.ac.ae/cgi/viewcontent.cgi?article=1453&context=all_theses. Theses. United Arab Emirates University.

ALHABSHI ALHASHMI, Khaled Emad Mohamed. *Pollution in the United Arab Emirates* [online]. 2021 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://storymaps.arcgis.com/stories/3714152e801f4e528baea01aff7f05d3>

ALHEBSI, Ali, Lincoln D. PETTAWAY a Lee WALLER. A History of Education in the United Arab Emirates and Trucial Sheikdoms. *THE GLOBAL eLEARNING JOURNAL* [online]. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://aurak.ac.ae/publications/A-History-of-Education-in-the-United-Arab-Emirates-and-Trucial-Sheikdoms.pdf>

ALI, Alia Abdulhameed, Sawsan SHAHEEN, Reem HAIKAL, Christina NAKHOUL, Hiba BADDAR a Enji ALY. *The Development of Education in the UAE* [online]. 2018 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: https://www.academia.edu/36115381/The_Development_of_Education_in_the_UAE

AL-JUNDI, Salem A. *Inflation in United Arab Emirates* [online]. 2012 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: doi:10.12816/0008398

AL-ULAMA, Hesam Mohammed Jalil Sultan, 1994. *The Federal Boundaries of the United Arab Emirates* [online]. Durham [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <http://people.exeter.ac.uk/nsaa201/UAE%20Federal%20Boundaries.pdf>. University of Durham.

AL NAJJAR, Rasha. The Global History of Education in the United Arab Emirates (UAE) From the Katateeb System to E-Learning. In: *Global History Dialogues* [online]. 2022 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://globalhistorydialogues.org/projects/the-global-history-of-education-in-the-united-arab-emirates-uae-from-the-katateeb-system-to-e-learning/>

AL-SHAM, Sultan Khalifa Humaid Khalifa a Nabil Hasan Saleh AL-KUMAIN. A Conceptual Model for Prevention of E-financial Crimes in UAE: A Review Paper. *Academy of Strategic Management Journal* [online]. 2021 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Nabil-Al-Kumaim/publication/356509532_A_CONCEPTUAL_MODEL_FOR_PREVENTION_OF_E_FINANCIAL_CRIMES_IN_UAE_A_REVIEW_PAPER/links/62f0e9f10b37cc34477da571/A-CONCEPTUAL-MODEL-FOR-PREVENTION-OF-E-FINANCIAL-CRIMES-IN-UAE-A-REVIEW-PAPER.pdf

BAJPAI, Prableen. Top Factors That Affect the Price of Oil. In: *Investopedia* [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/articles/investing/072515/top-factors-reports-affect-price-oil.asp>

Bertelsmann Stiftung, BTI 2022 Country Report — United Arab Emirates. In: Bertelsmann Stiftung, 2022 [online]. [cit. 2023-03-07]. Dostupné z: https://bti-project.org/fileadmin/api/content/en/downloads/reports/country_report_2022_ARE.pdf

BRENNAN, David, 2020. Coronavirus Leaves Foreign Workers in the Gulf Stranded, Unemployed and Forgotten, Advocates Warn. In: *Newsweek* [online]. [cit. 2023-03-07]. Dostupné z: https://www.newsweek.com/coronavirus-leaves-foreign-workers-gulf-stranded-unemployed-forgotten-advocates-warn-1497079?amp=1&__twitter_impression=true

BRZKOVSKÝ, Marek, 2020. Nebe nad zálivem. *Centurion*. (2), 43-47. Dostupné z: <https://www.svucr.cz/wp-content/uploads/2020/07/2-2020-VÁLKA-V-ZÁLIVU.pdf>

Burj Khalifa [online], 2023. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.burjkhalifa.ae/en/>

BUTLER, Tina. Dubai's artificial islands have high environmental cost. In: *Mongabay* [online]. [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://news.mongabay.com/2005/08/dubais-artificial-islands-have-high-environmental-cost/>

BUTT, Gerald a , ed., 2001. Oil and Gas in the UAE. In: AL-ABED, Ibrahim a Peter HELLYER. *United Arab Emirates: A New Perspective*. s. 231-249. ISBN 1-900724-04-9.

CANEPPELE, Stefano a Francesco CALDERONI, ed., 2014. *Organized Crime, Corruption and Crime Prevention* [online]. Cham: Springer International Publishing [cit. 2023-03-15]. ISBN 978-3-319-01838-6. Dostupné z: doi:10.1007/978-3-319-01839-3

Crime in United Arab Emirates. In: *Numbeo* [online]. 2023 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: https://www.numbeo.com/crime/country_result.jsp?country=United+Arab+Emirates

DAWOUD, Mohammed. Water Security in the UAE: Challenges and Opportunities. In: *Water and Food Security in the Arabian Gulf* [online]. 2014 [cit. 2023-03-31].

Driving the Tourism Recovery in the United Arab Emirates [online]. In: . Tourism Economics [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://s3.amazonaws.com/tourism-economics/craft/Google-UAE-Final2.pdf>

Dubai.com [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.dubai.com>

EL DAHAN, Maha a Alex LAWLER. Media report that UAE considering leaving OPEC not true – sources. In: *Reuters* [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/business/energy/media-report-that-uae-considering-leaving-opec-not-true-sources-2023-03-03/>

Emirates [online]. 2023 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.emirates.com/cz/czech/about-us/>

Expo 2020 Dubai holds Global Goals Week to promote UN Sustainable Goals. In: *Gulf News* [online]. 2023 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://gulfnews.com/expo-2020/expo-2020-dubai-holds-global-goals-week-to-promote-un-sustainable-goals-1.84967492>

Expo 2020 Dubai United Arab Emirates [online]. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.expo2020dubai.com/en>

FANOUS, Luke, 2022. The Kafala System: An Issue of Modern Slavery. In: Human Trafficking Search [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://humantraffickingsearch.org/the-kafala-system-an-issue-of-modern-slavery/>

FOLEY, Sean. *The UAE: Political Issues and Security Dilemmas* [online]. In: . Middle East Review of International Affairs, 1999 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: https://www.seanfoley.org/wp-content/uploads/2012/03/uae_politics_and_security_dilemmas.pdf

Foresight Manual: Empowered Futures for the 2030 Agenda, 2018. In: *UNDP* [online]. [cit. 2023-03-05]. Dostupné z: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/publications/UNDP_ForesightManual_2018.pdf

Freedom in the World: United Arab Emirates: Country Report. In: *Freedom House* [online]. 2022 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://freedomhouse.org/country/united-arab-emirates/freedom-world/2022>

Fudžajra a severní emiráty. In: *Země světa* [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://zemesveta.cz/fudzajra-a-severni-emiraty/>

GARDNER, Andrew S. a Brigitte HOWARTH. Urbanisation in the United Arab Emirates: The challenges for ecological mitigation in a rapidly developing country. *BioRisk* [online]. 2009, (3), 27-38 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: doi:10.3897/biorisk.3.18

GATELY, Dermot. *Lessons from the 1986 Oil Price Collapse* [online]. Brookings Papers on Economic Activity, 1986 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/1986/06/1986b_bpea_gately_adelman_griffin.pdf

GELVIN, James L., c2008. *The modern Middle East: a history*. 2nd ed. New York, NY: Oxford University Press. ISBN 978-0-19532759-5.

GHAEMI, Hadi. Building Towers, Cheating Workers: Exploitation of Migrant Construction Workers in the United Arab Emirates. In: *Human Rights Watch* [online]. 2006 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/reports/2006/uae1106/uae1106web.pdf>

GIORGADZE, Miriam. Dubai Sustainable Tourism Initiative. In: *Tourism for SDGs* [online]. 2018 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://tourism4sdgs.org/initiatives/dubai-sustainable-tourism-initiative/>

GÜREL, Emet. SWOT Analysis: A Theoretical Review. *Journal of International Social Research* [online]. 2017 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: doi:10.17719/jisr.2017.1832

HEARD-BEY, Frauke, 2005. *From Trucial States to United Arab Emirates: a society in transition*. London: Motivate. ISBN 978-1-86063-167-2.

HILLENBRAND, Carole, 2017. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. Přeložil Jitka JENÍKOVÁ. V Praze: Paseka. ISBN 978-80-7432-685-1.

HUSAIN, Zainab, 2023. Mandatory UAE Unemployment Insurance Scheme: Here's how to sign up and avoid fines. In: *Gulf News* [online]. [cit. 2023-03-07]. Dostupné z: <https://gulfnews.com/living-in-uae/ask-us/mandatory-uae-unemployment-insurance-scheme-heres-how-to-sign-up-and-avoid-fines-1.1672664159730>

HVIDT, Martin. *Economic diversification in GCC countries: Past record and future trends* [online]. In: . Kuwait Programme on Development, Governance and Globalisation in the Gulf States, 2013 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20141205052923/http://www.lse.ac.uk/middleEastCentre/kuwait/documents/Economic-diversification-in-the-GCC-countries.pdf>

CHAPLIN METZ, Helen, ed., 1994. *Persian Gulf States: country studies*. 3rd ed. Washington, D.C.: Library of Congress. ISSN 1057-5294. Dostupné také z: <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA289144.pdf>

Investing Tourism in UAE [online]. United Arab Emirates Ministry of Economy [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.moec.gov.ae/documents/20121/1121099/Tourism+Investment+Heatmap+Eng+LV+3+Feb+2022.pdf/daf36bbd-deaa-c9bb-8922-fda5017376e9?t=1646194072296>

IUCN Red List of Threaten Species [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.iucnredlist.org>

JAVED, Salim. *Terrestrial Biodiversity In Abu Dhabi – A Position Paper* [online]. 2015 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: doi:10.13140/RG.2.1.5028.4648

Jumeirah [online], c2023. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.jumeirah.com/en>

KENTON, Will. SWOT Analysis: How To With Table and Example. In: *Investopedia* [online]. 2022 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/s/swot.asp>

LAJSEK, Petr. *Opustí Arabské emiráty OPEC? Co to udělá s cenou ropy?* [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.fxstreet.cz/petr-lajsek-opusti-arabske-emiraty-opec-co-to-udela-s-cenou-ropy.html>

LAYCOCK, Gloria a , ed., 2014. Preventing Crime in the United Arab Emirates. In: CANEPPELE, Stefano a Francesco CALDERONI. *Organized Crime, Corruption and Crime Prevention*. s. 25-32. ISBN 978-3-319-01838-6.

LIND, Niels Christian. Some Thoughts on the Human Development Index. *Social Indicators Research* [online]. 1992, 89-101 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: https://www.jstor.org/stable/pdf/27520943.pdf?refreqid=excelsior%3A779495f6ee8ce7434c73abea8ad3036e&ab_segments=&origin=&initiator=&acceptTC=1

Living in the United Arab Emirates. In: *HSBC Expat* [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.expat.hsbc.com/expat-explorer/expat-guides/united-arab-emirates/living-in-united-arab-emirates/>

Major Crime Statistics. In: *Dubai Police* [online]. 2023 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: https://www.dubaipolice.gov.ae/wps/portal/home/opendata/majorcrimestatistics!/ut/p/z1/hZDRbsIwDEW_hQ-YbJoOymOhMEoasgAdbV6mwEqWraSIZnw_mbYXhgZ-sGTpnmtfg4QCpFUno5UzjVW1n0vZe-UpjbsBRcZZPkExSIaLlMUkE314AQmydd-9VlZDWVlYX0JPyzHxEM27vTklGIUgb3v8PhPxXiPn10Krvf7VMGRjZgGeVDu_cHYXQPFR7M5qa2yW1O1SeWUqVt_irxn9kfARyRBMaXTWbQKCYb9K4eQDIGM82i-yniAGPwKbuRdqekrNG6euNfDg77z83jYsfcIDXPou6cATX_4i4!/dz/d5/L2dJQSEvUUt3QS80TmxFL1o2X09JS0ExMkswTU9FMzYwUVBPS1A4S0cyR0o2/

MANSFIELD, Peter a Nicolas PELHAM, 2004. *A history of the Middle East*. 2nd ed. New York: Penguin Books. ISBN 01430.34332.

MALIT JR., Frolan a Ali AL YOUHA, 2013. Labor Migration in the United Arab Emirates: Challenges and Responses. In: Migration Policy Institute [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://www.migrationpolicy.org/article/labor-migration-united-arab-emirates-challenges-and-responses>

Making Tourism More Sustainable: A Guide for Policymakers, 2005. UNEP, WTO. Dostupné také z: https://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/8741/-Making%20Tourism%20More%20Sustainable_%20A%20Guide%20for%20Policy%20Makers-2005445.pdf?sequence=3&isAllowed=y

MOFIDI, Abbas a Azar ZARRIN, 2022. On the Existence of Summer Shamal Wind Induced by the Zagros Mountains in the Middle East. In: Geophysical Research Letters [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1029/2022GL100151>

MORTON, Michail Quentin, 2016. *Keepers of the Golden Shore: A history of the United Arab Emirates*. Reaction Books. ISBN 1780235801.

NAZARKO, Joanicjusz, Joanna EJDYS, Katarzyna HALICKA, Andrzej MAGRUK, Łukasz NAZARKO a Adam SKOREK, 2017. Application of Enhanced SWOT Analysis in the Future-oriented Public Management of Technology. *Procedia Engineering* [online]. **182**, 482-490 [cit. 2023-03-05]. ISSN 18777058. Dostupné z: doi:10.1016/j.proeng.2017.03.140

NOVÁČEK, Pavel, 2010. *Udržitelný rozvoj*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-2514-6.

Living Planet Report 2010: Biodiversity, biocapacity and development. In: *WWF* [online]. 2010 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/lpr_living_planet_report_2010.pdf

OECD: *Strategic Foresight* [online]. [cit. 2023-02-05]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/strategic-foresight/>

Oil and Gas. In: *International Trade Administration* [online]. 2022 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/united-arab-emirates-oil-and-gas>

Oil Shock of 1978–79. In: *The Federal Reserve's History* [online]. 2013 [cit. 2023-02-19]. Dostupné z: <https://www.federalreservehistory.org/essays/oil-shock-of-1978-79>

O'NEILL, Aaron. Inflation rate in the United Arab Emirates 2027. In: *Statista* [online]. 2023 [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/297779/uae-inflation-rate/>

PARVEEN, Nazia a Patrick WINTOUR. Matthew Hedges: British academic accused of spying jailed for life in UAE. In: *The Guardian* [online]. 2018 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2018/nov/21/british-academic-matthew-hedges-accused-of-spying-jailed-for-life-in-uae>

PAZOUR, Michal, Ondřej POKORNÝ a Ondřej VALENTA. Foresight: efektivní nástroj veřejné správy. In: *Technologické centrum AV Praha* [online]. [cit. 2023-03-05].

PIERINI, Carla. Dubai's Artificial Islands: Cutting Edge Innovation or Ecological Disaster?. In: *Catalyst* [online]. 2022 [cit. 2023-04-04]. Dostupné z: <https://catalystmcgill.com/dubais-artificial-islands-cutting-edge-innovation-or-ecological-disaster/>

RITCHIE, Hannah, Max ROSER a Pablo ROSADO. CO₂ and Greenhouse Gas Emissions. In: *Our World in Data* [online]. 2020 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://ourworldindata.org/co2-and-greenhouse-gas-emissions>

School Inspection Framework, 2014. 128 s. Ministry of Education. Dostupné také z: <https://www.moe.gov.ae/Ar/ImportantLinks/Inspection/PublishingImages/frameworkbooken.pdf>

SMITH, Dan, c2006. *The state of the Middle East: an atlas of conflict and resolution*. Berkeley: University of California Press. ISBN 0-520-24868-6.

SPENCER, William, 2007. *The Middle East*. 11th ed. McGraw-Hill. ISBN 97 800-07-340405-9.

Statista [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.statista.com>

Status and trends of biodiversity, including benefits from biodiversity and ecosystem services. In: *Convention on Biological Diversity* [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.cbd.int/countries/profile/?country=ae>

SVOBODA, Josef František a kol. *Naučný geologický slovník, II. díl, N – Ž*. Praha: Československá akademie věd, 1961, 832 s.

Šardža mezi stoletími. In: *Země světa* [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://zemesveta.cz/emirat-sardza-mezi-stoletimi/>

TABBAROK, Alex. Real GDP Per Capita and the Standard of Living. In: *Marginal Revolution University* [online]. 2015 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://mru.org/courses/principles-economics-macroeconomics/gdp-per-capita-standard-of-living>

The Ministry of Education Strategy 2010–2020: Aiming in accomplishing a score of 10/10 in all of its initiatives, 2010. Dostupné také z: https://www.moe.gov.ae/Arabic/Docs/MOE%20_Strategy.pdf

The National Space Policy of the United Arab Emirates [online]. The UAE Government 2016, 2016 [cit. 2023-03-31].

The Observatory of Economic Complexity [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://oec.world>

The UAE as a Sustainable Tourism Destination: Stage 1. The Centre for Sustainability Through Research and Education. Dostupné také z: <https://www.expo2020dubai.com/-/media/expo2020/sustainability/uae-as-sustainable-tourism-destination.pdf>

The UAE Government portal: Information and services [online], 2023. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://u.ae/en/information-and-services#/>

TOURENQ, Christophe a Frederic LAUNAY. Challenges facing biodiversity in the United Arab Emirates. *Management of Environmental Quality An International Journal* [online]. 2007 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: doi:10.1108/14777830810866428

UAE Climate Change Risks & Resilience: An overview of climate change risks to 12 key sectors [online]. EWS-WWF, 2017 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://preparecenter.org/wpcontent/sites/default/files/uae_climate_change_risk_and_resilience.pdf

UAE: Crime rate plummets 63 % in Dubai. In: *Gulf News* [online]. 2023 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://gulfnews.com/uae/crime/uae-crime-rate-plummets-63-in-dubai-1.93223594>

UAE Imports & Exports Guide [online]. Ministry of Economy [cit. 2023-03-20].

UAE Imports and Exports: Trade & Logistics Report. In: *DFreight* [online]. 2023 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://dfreight.org/blog/uae-imports-and-exports-report/>

UAE is the First in the Arab World in the Human Development Index 2022. In: *Union of Arab Chambers* [online]. 2022 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://uac-org.org/en/News/details/4414/%D8%A7%D9%84%D8%A7%D9%85%D8%A7%D8%B1%D8%A7%D8%AA-%D8%A7%D9%84%D8%A7%D9%88%D9%84%D9%89-%D8%B9%D8%B1%D8%A8%D9%8A%D8%A7-%D9%81%D9%8A-%D9%85%D9%88%D8%B4%D8%B1-%D8%A7%D9%84%D8%AA%D9%86%D9%85%D9%8A%D8%A9-%D8%A7%D9%84%D8%A8%D8%B4%D8%B1%D9%8A%D8%A9-2022>

UAE: Proposed Law to Benefit Domestic Workers: Important Opportunity to Ensure Legislation Meets International Standards, 2012. In: Human Rights Watch [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/news/2012/05/11/uae-proposed-law-benefit-domestic-workers>

UAE Space Agency. In: *International Astronautical Federation* [online]. 2016 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.iafastro.org/membership/all-members/uae-space-agency.html>

UAE Sustainable Tourism Market Outlook (2022–2032). *Future Market Insights* [online]. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.futuremarketinsights.com/reports/uae-sustainable-tourism-market>

Unemployment Insurance scheme. *United Arab Emirates: Government portal* [online]. [cit. 2023-03-07]. Dostupné z: <https://u.ae/en/information-and-services/jobs/unemployment-insurance-scheme>

United Arab Emirates Country Report 2022. In: Bertelsmann Stiftung's Transformation Index (BTI) [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: https://bti-project.org/fileadmin/api/content/en/downloads/reports/country_report_2022_ARE.pdf

United Arab Emirates 2019 International Religious Freedom Report, 2019. In: U. S. Department of State [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/UNITED-ARAB-EMIRATES-2019-INTERNATIONAL-RELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>

United Arab Emirates. In: Central Intelligence Agency: The World Factbook [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/united-arab-emirates/>

United Arab Emirates. In: Climate Change Knowledge Portal [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/united-arab-emirates/climate-data-historical>

United Arab Emirates Ministry of Climate Change and Environment [online], 2023. [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.moccae.gov.ae/en/home.aspx>

United Nations Framework Convention on Climate Change [online]. [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://unfccc.int/process-and-meetings/what-is-the-united-nations-framework-convention-on-climate-change>

VAN DEN BERGH, Florence, ed. *Discrimination against foreigners and expatriates living in the UAE versus Emirati citizens* [online]. Democracy Center For Transparency, 2021 [cit. 2023-01-20]. Dostupné z: <https://dctransparency.com/vegutam/2021/04/Revised-UAE-discrimination-DEF-4.pdf>

VALLANCE, Patrick, 2021. *A brief guide to futures thinking and foresight* [online]. [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1113574/A_Brief_Guide_to_Futures_Thinking_and_Foresight_-_2022.pdf

VII, Mohit a Anu VII. Tourism and carbon foot prints in United Arab Emirates – challenges and solutions. *Journal of Environmental Management and Tourism* [online]. 2012 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: doi:10.2478/v10260-012-0004-y

What Are the Criticisms of the Human Development Index (HDI)?. In: *Investopedia* [online]. 2022 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/ask/answers/042815/are-there-critics-human-development-index-hdi.asp>

What countries are the top producers and consumers of oil?. *U. S. Energy Information Administration* [online]. 2021 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.eia.gov/tools/faqs/faq.php?id=709&t=6>

What is Impact Assessment?. In: *Convention on Biological Diversity* [online]. 2012 [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: <https://www.cbd.int/impact/whatis.shtml>

What is Sustainable Tourism?. In: *Global Sustainable Tourism Council* [online]. 2022 [cit. 2023-03-15]. Dostupné z: <https://www.gstcouncil.org/what-is-sustainable-tourism/>

WINTOUR, Patrick a David BATTY. Matthew Hedges: pardoned British academic arrives back in UK. In: *The Guardian* [online]. 2018 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2018/nov/26/matthew-hedges-jailed-british-academic-pardoned-by-uae>

Workforce in the UAE. *United Arab Emirates: Government portal* [online]. [cit. 2023-03-07]. Dostupné z: <https://u.ae/en/information-and-services/jobs/uae-workforce>

Work in UAE [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z:
<https://workinuae.ae/en/Initiatives/Labour-Accommodation>

World Bank Open Data [online], c2023. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z:
<https://data.worldbank.org>

Worldometer: United Arab Emirates Population [online]. [cit. 2023-01-20]. Dostupné z:
<https://www.worldometers.info>